

št. 221(20.849) leta LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Žarkiž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

PETEK, 20. SEPTEMBRA 2013

Primorski mobile Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s sebojSnemi aplikacijo
s spletni trgovinePOŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

3.0.9.20

1,20 €

*Ni proslava
ni protest,
ampak
...Slofest*

POLJANKA DOLHAR

Mislim, da ni pretirano zapisati, da je Slofest uresničitev in nadgradnja sanj marsikoga med nami. Če se omejim samo na krog, ki jih bolje poznam: prav govorito tistih (resnici na ljubo ne ravno številnih) društv in odbornikov, ki se že leta trudijo, da bi približali slovensko kulturno italijanskim someščanom. Tistih avtorjev, prevajalcev in založnikov, katerih knjige gredo v isto smer. Tistih gledališčnikov, ki so slovenske predstave opremili z italijanskimi nadnapisi. Vseh, ki tiho in neutrudno gradijo mostove, ker verjamejo, da lahko v tretjem tisočletju preživimo samo z ramo ob ramu.

In ne nazadnje vseh, ki vemo, da je Trst tako lep, tudi zradi nas, tržaških Slovencev ... a prav tako vemo, da nam to le malo pomaga, če se naše prisotnosti ne zavedajo tudi naši someščani. Vseh, ki se trudimo, da bi bila naša skupnost bolj vidna, bolj »normalna«.

Odbornicam in odbornikom Zveze slovenskih kulturnih društev je uspel miseln in kvalitetni preskok: večletno delo (ali samo sanje) mnogih združiti v tridnevno celoto, v praznik z bogatim in razvejanim sporedom. Ta seveda ni popoln, gotovo se bo naša kakša pomanjkljivost. Vemo: kdor dela, naredi tudi napake in pripombe so lahko koristna napotnica pripravi naslednjega praznika. Kajti bilo bi res škoda, če bi se vse ustavilo pri prvem Slofestu.

Kako bodo naša skupnost, mesto in Slovenija odgovorili nanj, bo jasno v prihodnjih dneh. Že danes pa je jasno, da so tudi zelo ambiciozni cilji uresničljivi, če za njihovo uresničitev dela za grizena skupina ljudi, ki je pripravljena vanjo vložiti ogromno energij in časa. Zastonj.

In še nekaj je, se mi zdi, danes jasno. V zadnjih desetletjih smo bili Slovenci v Italiji sposobni množičnega angažiranja samo ob raznih obletnicah, ko smo proslavljali osvoboditev, rojstvo partizanskega dnevnika ali se spoštljivo spominjali ustrelitve Bazoviških junakov. In ob nekaterih skoraj legendarnih protestih »za naše pravice«: leta 1984 na goriškem Travniku, leta 2000 pri tržaškem Sv. Antonu. V teh dneh pa imamo priložnost, da se združimo zato, da praznujemo slovensko kulturno. In to na enem osrednjih mestnih trgov.

Ali niti tudi to znanilec novih, lepih, bolj »normalnih« časov, v katerih nam je k sreči da živeti?

RIM - Odločen odgovor predsednika vlade Enrica Lette na trditve Berlusconija

»Italija je pravna država in nikogar ne prega«

Grillo predsednico poslanske zbornice opredelil kot »kos pohištva oblasti«

BORZNI TRG - Danes se začenja »roj dogodkov« Slofest

Slovensko okno v središču

Na Borznem trgu, sosednjih ulicah in trgih bo zaživelio nad 20 kulturnih dogodkov

TRST - Od danes gre zares. Na Borznem trgu, kjer že nekaj dni stoji večji šotor, se začenja tridnevni praznik, ki so ga pobudniki - Zveza slovenskih kulturnih društev - poimenovali Slofest. Italijanskim someščanom in vsem radovednežem

nasploh ponuja praznik enkratno priložnost, da pobliže spoznajo razvejano kulturno dejavnost slovenske skupnosti v deželi FJK.

V samem mestnem središču bodo zaživeli glasbeni koncerti, gledališke predstave, likovni dogodki,

plesne performanse, književna srečanja in podobno. V lesenihi hišicah na sosednji Ulici Cassa di Risparmio pa bodo mimoidoči lahko izvedeli za dejavnost najpomembnejših slovenskih ustanov in organizacij.

Na 8. strani

OBČINA TRST Cosolini prvič brez večine

TRST - Cosolinijeva levosredinska uprava je pri glasovanju o gradnji hitre železnice na odseku Ronke-Trst politično ... iztririla. Mestna skupščina je sklep, v katerem se je odbor odločil, da ne izda nobenega mnenja o vplivu nove proge na okolje, zavrnila z 19 glasovi opozicije, Zveze levice, SEL in Paola Bassija (mešana skupina), medtem ko je odlok podprt le 17 svetnikov (okrnjene) levosredinske koalicije: predstavniki Demokratske stranke, Roberto Decarli (Cosolinijeva lista) in Patrick Karlsen (Občani).

Na 4. strani

VIDEM Odkrili morilca Silvie Gobbato

VIDEM - Le dva dni po srljivem umoru na tekaški stezi ob reki Cormor pri Vidmu so karabinjerji odkrili morilca. Gre za 36-letnega študenta inženirje Nicolao Garbinia iz kraja Pozzuolo di Friuli. Garbino svoje žrtve, 28-letne Silvie Gobbato ni poznal, preiskovalcem pa je po vedal, da je potreboval denar in da je hotel dekle le ugrabit. Pomembno zanj je bilo tudi, da ima dekle pri sebi telefon. Za nožem jo je nameraval prisiliti, da pokliče svoje najbližje in jim sporoči, da jo je nekdo ugrabil in da je treba plačati odkupnino.

Na 2. strani

BRITISH SCHOOL

"EXCELLENCE in ENGLISH"
www.British-FVG.net

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised Centre

Trst
Ulica Torrebianca 18
040-369.369

Tržič
Ulica Duca d'Aosta 16
0481-411.868

Gorica
Korzo Italia 17
0481-33.300

Videm
Vicolo Pulesi 4
0432-50.71.71

RIM - Predsednik vlade Enrico Letta je včeraj med tiskovno konferenco v palači Chigi odločno odgovoril na trditve Siliva Berlusconija, ki jih je slednji posredoval javnosti preko videoposnetka. Med drugim je dejal, da v Italiji pravo deluje in avtonomijo sodstva je treba spoštovati. Dodal je, da bi bil pravi parodok, če bi se uveljavila ocena, da v Italiji pravo ne deluje, ravno v trenutku, ko vlada predstavlja načrt, s katerim želi pritegniti investicije. Glede trdnosti vlade je Letta dejal, naj ga ne smatrajo za neumneža, vlada bo v pravem trenutku prešla v napad. »Delamo zelo konkretno in pozorno v interesu državljanov«, je še dejal Letta in dodal, da vlada ne bo dopuščala kratkih stikov in bo svoje delo opravljala naprej.

Na 11. strani

Videmska pokrajina
kmalu štirijezična?

Na 3. strani

Študija o prijavi
dohodkov Tržačanov

Na 4. strani

Posvet o Trstu in
rasističnem fašizmu

Na 5. strani

Na Goriškem vse več
nasilja nad ženskami

Na 12. strani

V Gorici razstava del
Lojzeta Spacala

Na 13. strani

KOROŠKA - NSKS dobil novo predsedstvo

Inzko: Še naprej bomo opozarjali na nerešena manjšinska vprašanja

CELOVEC - Po poletnih neposrednih predsedniških volitvah pri Narodnem svetu koroških Slovencev (NSKS), na katerih je bil s prepričljivo večino izvoljen oz. potren dosenanji predsednik Valentin Inzko, istočasno pa izvoljen tudi 48-članski Zbor narodnih predstavnikov (ZNP), se je konec preteklega tedna na ustanovni seji sestal ta najvišji gremij NSKS. Za novo predsednico ZNP je bila izvoljena Sonja Kert-Wakounig, soglasno pa je bilo izvoljeno tudi novo predsedstvo Narodnega sveta. Poslujuči podpredsednik je spet Nanti Olip, drugi podpredsednik pa je Franc Wutti, zdravnik iz Borovlj. Mandatna doba predsedstva kot tudi ZNP-ja traja štiri leta.

Med drugim so bili ustanovljeni odbor za pravna vprašanja, odbor za šolstvo in varstvo ter odbor za slovenščino v družini. V odborih bodo obravnavali poglavja, ki so za narodno skupnost posebnega pomena, je bilo poudarjeno. Poleg podoborov so bile ustanovljene še t.i. kompetenčne skupine.

Iz prve vrste se je umaknil Jože Wakounig, ki je Zboru narodnih predstavnikov predsedoval v preteklih osmih letih, pred tem pa je bil dve leti tudi predsednik te najmočnejše krovne organizacije koroških Slovencev. V svojem govoru je med drugim ugotovil, da je treba predati vajeti v mlajše roke.

Njegova naslednica Sonja Kert-Wakounig, ki je bila nekaj časa tudi predsednica Krščanske kulturne zvezde, vendar je po nesoglasjih znotraj organizacije odstopila, je na ustanovni seji ZNP orisala pot, ki jo naj bi šel NSKS v naslednjih štirih letih. Predvsem je poudarila, da koroške Slovence - vsem spremembam v deželi navkljub - čaka še mnogo dela. Na številnih področjih da mora priti še do izboljšanja stanja, je dejala.

Tudi predsednik NSKS Valentin Inzko je v svojem obširnem govoru analiziral narodnostno politiko, predvsem zadnjih dveh let - od podpisa memoranduma, ki je bil slovesno podpisani ob dogovoru o dvojezičnih krajevnih napisih aprila 2011 v zrcalni

Novo predsedstvo NSKS s predsednikom Valentinem Inzkom v sredini

NOVICE

dvorani v Celovcu. Inzko je pri tem predvsem kritiziral, da memorandum še vedno ni v celoti udejanjen. Zato Narodni svet koroških Slovencev ne bo prenehal opozarjati in zahtevati nje-

govo dosledno izpolnitve, je poudaril Inzko, ki je prav tako ugotovil, da je poleg neizpolnjenih točk memoranduma »še cela vrsta drugih nerešenih vprašanj«. (il)

GOSPODARSTVO

Primorsko-notranjska gazela je Smarteh

Izdeluje krmilne in regulacijske sisteme

LIPICA - Družba Dnevnik je sinoči v Lipici za najhitre rastoče podjetje primorsko-notranjske regije in tretjega finalista izbora za naziv zlate gazela 2013 razglasila proizvajalca krmilnih in regulacijskih sistemov iz Tolmina Smarteh. Podjetje Smarteh je bilo ustanovljeno leta 2000, gre za hitro rastoče inovativno podjetje, ki zaposluje 32 ljudi, 97 odstotkov prometa pa izvozi.

Komisija je v obrazložitvi izbora zapisala, da so goznano rasti Smarteha razvoj, prilaganje trgu in iskanje novih tržnih priložnosti. Pri tem se družba naslanja na lastno znanje in inovativnost, v iskanju kupcev pa se ne prepušča udobnosti evropskih trgov - od dolgočivijo za osamosvojitev od prevladujočega kupca se je namreč strateško usmerila na hitro rastoče trge: Bolgarijo, Bližnji vzhod, Turcijo, Rusijo in nekdanje ruske države, na zemljevid potencialnih trgov pa je uvrstila tudi Južno Ameriko, Tайланд in ZDA.

V okviru projekta bodo izbrali še tri regijske gazele, kateri od šestih regijskih zmagovalcev bo deležen naziv Slovenska gazela 2013, pa bo znano 23. oktobra v Ljubljani.

VIDEM

- Našli morilca Silvie Gobbato

Umor priznal večni študent

VIDEM - Le dva dni po srhljivem umoru na tekaški stazi ob reki Cormor pri Vidmu so karabinjerji odkrili morilca. Gre za 36-letnega študenta inženirije Nicolo Garbina iz kraja Pozzuolo di Friuli. Garbino svoje žrtve, 28-letne Silvie Gobbato ni poznal, preiskovalcem pa je povedal, da je potreboval denar in da je hotel dekle ugrabit. Pomembno zanje je bilo tudi, da ima dekle pri sebi telefon. Za nožem jo je namegal prisiliti, da pokliče svoje najbližje in jim sporoči, da jo je nekdo ugrabil in da je treba plačati odkupnino.

Nicola Garbino Silvie Gobbato prej ni še nikoli videl. Opazil jo je, da ne teče preveč hitro. Bila je mlada in na prvi pogled ranljiva. Nenadoma je skočil pred njo, jo zaustavil in ji zagrozil s kuhiškim nožem. Skušal jo je onesposobiti, toda Silvia se ni prestrašila, branila se je in to je Nicola spravilo povsem iz tira. Zamahnil je z nožem in potem še

večkrat. Niti sam ne ve, kolikokrat je zabolel nesrečno mladenko. Nato jo je odvlekel nekaj metrov proč v grmovje ob poti in pobegnil.

To je zgodba, ki jo je Nicola Garbino povedal preiskovalcem. Garbino je bil zaprt fant, ki je imel probleme zaradi dolgoletnega, nikoli končanega študija. Ni bil niti zaposlen, toda do slej ni bil na nikakršnem psihiatričnem zdravljenju.

Po umoru je pobegnil in ure tavil po poljih v okolici Vidma. Nato se je vrnil po avto in odpeljal domov, še prej pa je odvrgel okrvavljeni oblačila in nož, s katerim je umoril Silvio. V sredo zjutraj se je vrnil na kraj, kjer je odvrgel oblačila in nož. Skušal jih je spet pobrati, da jih ne bi našli preiskovalci. Toda opazila sta ga dva karabinjerja, ki sta iskala prav morilsko orožje. Ko sta ga ustavila, se mu je podrl svet. »Jaz sem tisti, ki ga iščete, jaz sem jo ubil,« je dejal in karabinjerja sta

Zahvala karabinjerjem za uspešno preiskovalno akcijo

ANSA

se odločila, da ga odvedeta v kasarno, kjer se je zgodba dokončno razpletla.

Včeraj so začeli tudi z obdukcijo na

VČERAJ - V 92. letu starosti

Umrl je časnikar John Earle

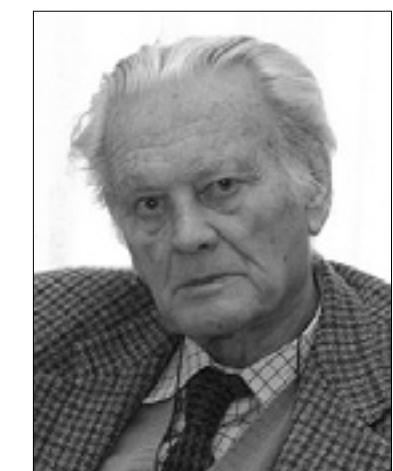
TRST - Na Tržaškem se je včeraj razširila vest, da je v katinarski bolnišnici umrl novinar John Earle, znan in ugledna osebnost v italijanskih, slovenskih in mednarodnih krogih. Konec letosnjega januarja je dopolnil 92 let starosti.

John Earle se je v Trstu stalno naselil sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja, ko se je kot časnikar upokojil, potem ko je bil v Rimu vrsto let dopisnik londonskega časnika The Times.

Med drugo svetovno vojno se je kot častnik britanske armade udeležil bitke pri El Alameinu v severni Afriki, nakar je vstopil v obveščevalno službo SOE, ki je imela za cilj pomči zavezničkim partizanskim gibanjem v okupirani Evropi. S padalom se je spustil v Srbijo, kjer je kot član britanske vojaške misije sodeloval s srbskimi in črnogorskimi partizanskimi enotami.

Po vojni in zaključenem študiju na univerzi v Cambridgeu je Earle postal časnikar agencije Reuters, za katero je delal več let v Beogradu, Londonu in Bonnu. V Rim je prišel sredi sedemdesetih let kot dopisnik časnika The Times.

Po upokojitvi in prihodu v Trst

se je John Earle vključil v javno življeno mesta, še vedno je pisal za angleške časopise, zlasti za Financial Times. Napisal je tudi več knjig, naučil se je slovenskega jezika in med drugim postal naročnik Primorskega dnevnika. Bil je, med drugim, pobudnik postavitve obeležij slovenskim primorskim padalcem, ki so se, izurjeni od zavezničkih, spadli spustili med partizane in skrbeli za zavezniško pomoč. Njihovo tragično usodo je Earle opisal v knjigi Cena domoljubja.

Devetnajstletnik trčil v drevo, umrl sopotnik

KOMEN - Na cesti Komen-Škrbina je nekaj pred 14. uro prišlo do prometne nesreče, v kateri je en človek umrl, še eden pa je bil huje poškodovan. Nesreča je botrovala neprilagojeno hitrost, zato katere je 19-letni voznik osebnega avtomobila iz okolice Ljubljane zapeljal v desno in trčil v obcestno drevesa, kjer se je vozilo prevrnilo na bok. V vozilu so bili poleg mladeniča še trije sopotniki, njegovi vrstniki. Umrl je potnik na zadnjem sedežu.

»Tri prašički« na odru pri Zagraju in na Trstelju

Tržaška glasbena skupina »Tri prašički« bo drevi ob 20.30 nastopila na prazniku piva Oktoberfest v pivnici Alla stazione (Poggio 3. armata) pri Zagraju, kjer bo postregla seveda avstrijsko-nemške skladbe ter narodno-zabavne Avsenikove v Slakove viže v lastni priredbi. Jutri pa bodo ob 21. dalje nastopili na Trstelju, kjer se obeta večji rock žur.

Preiskovalci NPU v zadevi Stožice začeli z zaslišanji

LLJUBLJANA - Preiskovalci Nacionalnega preiskovalnega urada (NPU) so v zadevi Stožice že začeli tudi zaslišanja, je povedal direktor NPU Darko Majhenič v intervjuju za STA. Pribljudni petek bo minilo leto dni od 23 hišnih preiskav zaradi sume nepravilnosti pri financiranju Stožic. Hišne preiskave so kriminalisti med drugim opravili na domu ljubljanskega župana Zorana Jančevića, v prostorih mestne hiše, v prostorih Grepa, ki je v partnerstvu z občino gradil športni objekt Stožice, ter v prostorih Electe, ki je v delni lasti Jančevićevih sinov.

V koprskem trgovskem centru ukradli za 20.000 evrov ur, očal in nakita

KOPER - V noči na četrtek je neznanec vломil v koprski trgovinski center ter ukradel več ročnih ur, sončnih očal in nakita. Škode je po prvih podatkih za približno 20.000 evrov.

POKRAJINA VIDEM - Zahteva Fabrizia Dorboloja (Sel)

Uradni naziv pokrajine naj bo štirijezičen

Ob italijanščini in furlanščini še slovenščina in nemščina

Videmska pokrajina bo morda po zaslugu Fabrizia Dorboloja (desno) imela štirijezični uradni naziv

NM

VIDEM - Uradni naziv Pokrajine Videm naj bo štirijezičen in naj bo v takih oblikah zapisan v vseh uradnih aktih, na spletnih straneh in povsod drugod, kjer se trenutno uporablja italijansko in furlansko ime. To zahteva slovenski pokrajinski svetnik Fabrizio Dorbolo (Sel), ki je predsedniku videmskega pokrajinskega sveta Pittonu v sredo predložil rezolucijo s prošnjo, naj njeno obravnavo uvrsti na dnevnji red naslednjega zasedanja pokrajinskega sveta. Pokrajinski svetnik iz Špetra v svoji rezoluciji obenem tudi poziva pokrajinsko upravo, naj poskrbi za to, da bodo na celotnem pokrajinskem ozemlju cestne table tudi v

manjšinskih jezikih, ki se govorijo na Videmskem.

Dorbolo za Pokrajino predlaže štirijezično ime Provincia di Udine - Provincie di Udn - Pokrajina Videm - Provinz Udine. Pri tem se sklicuje na državna zakona 482/99 in 38/2001 ter deželni zakon 26/2007, ki priznavajo zgodovinsko prisotnost slovenske in nemške jezikovne skupnosti na naši deželi in v tem primeru tudi v videmski pokrajini. Obenem v svoji rezoluciji tudi poudarja, da ima Dežela Furlanija Julijška krajina poseben statut zaradi prisotnosti jezikovnih manjšin na njenem ozemljju, s tem da italijansko in furlansko obliko svojega imena dopolni s slovensko in nemško različico.

Pokrajinski svet bo o zadevi sklepal na seji 30. septembra. (NM)

vensko jezikovno skupnost, ki živi na obmejnem pasu. Pokrajinski svetnik Svo-bode, ekologije, levece nadalje še omenja špetrsko dvojezično šolo in njeno priljubljenost, kar dodatno prispeva k stalni rabi in poznovanju slovenskega jezika. Zato se Dorboloju zdi pravilno, da pokaže Pokrajina Videm svojo kulturno občutljivost do jezikovnega bogastva, ki jo zaznamuje, in torej do vseh manjšinskih jezikov, ki se govorijo na njenem ozemljju, s tem da italijansko in furlansko obliko svojega imena dopolni s slovensko in nemško različico.

Pokrajinski svet bo o zadevi sklepal na seji 30. septembra. (NM)

PROJEKT JEZIKLINGUA

Zgibanka o tečajih slovenščine za odrasle

TRST - Med aktivnostmi strateškega projekta JezikLingua, ki ga vodijo Inštitut za slovensko kulturo, Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij in je sofinanciran s sredstvi Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija - Italija 2007 - 2013 v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev, je bila pred nedavnim izdana promocijska zgibanka, ki prinaša celovit pregled ponudbe tečajev slovenščine za odrasle v deželi Furlaniji Julijski krajini. Zgibanka - namenjeno italijanski publiki - je pripravil Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI), in sicer v zaključnem delu raziskave o poučevanju in učenju slovenščine kot drugega ali tujega jezika, iz katere izhaja ugotovitev o strmo naraščajočem zanimanju za učenje slovenskega jezika med italijansko večinsko populacijo.

Novost zgibanke je v tem, da na enem mestu nudi urejen pregled javnih in zasebnih ustanov, ki ponujajo tečaje slovenščine za odrasle v tržaški, gorški in videmski pokrajini, vključno z njihovimi kontaktnimi naslovimi in vrsto tečajev, ki jih posamezna ustanova prireja po merilih Skupnega evropskega jezikovnega okvirja (SEJO). S prikupno grafično podobo in ustrezno promoci-

jo zgibanke želijo pobudniki projekta prispevati k nadaljnemu širjenju kroga učencev slovenščine v vseh treh pokrajinah. V ta namen je že v teku obsežna distribucija zgibanke, ki bo v kratkem dostopna v številnih deželnih knjižnicah, izobraževalnih zavodih in kulturnih ter družabnih središčih.

**Pri nas
so popusti
eksplozivni!**

AKCIJA VELJA ZA V PRODANIH MŠTIH OZNÄCENIH IZDELKE

-40%

DO

-40%

Ekstradeviško oljčno olje Delizia CARAPELLI steklenica, 75 cl

~~4,99~~ -40% **2,99** 3,99 €/kg

Tradicionalna Pizza CAMEO diavola/pršut in gobe škatla, 330/375 g

~~3,55~~ -40% **2,13** 6,45/5,68 €/kg

Kava Intermezzo SEGA FREDO 2 paketa po 250 g

~~5,20~~ -40% **3,12** 6,24 €/kg

Paradižnikova mezga Rustica LA TORRENTE steklenica, 690 g

~~1,20~~ -40% **0,72** 1,04 €/kg

Krekri Premium SAIWA slani/neslanli paket, 315 g

~~1,58~~ -40% **0,95** 3,02 €/kg

Piškoti frollini Selex čokoladne kapljice/ kakav in lešniki vrečka, 700 g

~~2,65~~ -40% **1,59**

famila
supermercati & superstore

- **GORICA** - Ulica Terza Armata
- **MANZAN (UD)** - Ulica San Giovanni 80
- **MILJE (TS)** - Ulica Farnei 40/b, Rabojez
- **TRICESIMO (UD)** - Ulica Roma 72
- **TRST** - Ulica Valmaura 4

OBČINA TRST - Mestna skupščina (z glasovi Zveze levice in SEL) zavrnila sporni sklep o infrastrukturi

Hitra železnica »povozila« koalicijo župana Cosolinija

Cosolinijeva levosredinska uprava je pri glasovanju o gradnji hitre železnice na odseku Ronke-Trst politično ... iztirila. Mestna skupščina je sklep, v katerem se je odbor odločil, da ne izda nobenega mnenja o vplivu nove proge na okolje, zavrnila z 19 glasovi opozicije, Zveze levice, SEL in Paola Bassija (mešana skupina), medtem ko je odlok podprt le 17 svetnikov (okrnjene) levosredinske koalicije: predstavniki Demokratske stranke, Roberto Decarli (Cosolinijeva lista) in Patrick Karlsen (Občani).

Župan Cosolini je tako ostal prvič brez večine v mestni skupščini, kar bo verjetno imelo politične posledice, kot je mogoče razbrati iz tiskovnega sporočila, ki sta ga nekaj ur po porazu v občinskem svetu izdala vodja svetniške skupine Demokratske stranke Giovanni Maria Coloni in predsednik urbanistične komisije Mario Ravalico.

Razprava se je zavlekla do 1.20 zjutraj. Tema - predhodni načrt za progovirovokhitrostne železnice na odseku Ronke-Trst - je bila občutljiva in politično spolzka. Levica se je doslej vedno izrekla proti načrtu. Kljub temu se je uprava odločila, da v sklepu ne izreče nobe-

Cosolini (levo) in Furlanič: hitra železnica ju je politično oddaljila

KROMA

nega mnenja o vplivu nove proge na okolje, čeprav bi se moral - sodeč po tem, kar je predvideval odlok na isto temo iz lanskega julija - izreči proti, ker naročnik dela, podjetje Italferri, ni ugodil vsem

16 ugovorom, ki jih je bila mesta skupščina postavila kot pogoj za potrditev pozitivnega mnenja o načrtu.

Zveza levice in SEL sta že pred razpravo ocenila, da ne bosta mogla podpreti

take ne-odločitve. Predvsem v stranki Nicchija Vendole so bili v škripcih, ker je sklep pripravljen predstavnik v mestni upravi, odbornik za okolje Umberto Laureni. Niti predstavitev 27 amandmajev (glav-

nino jih je predložilo Gibanje 5 zvezd) ni zadeve omilila: večina jih je zavrnila, sprejetja sta bila le popravka De Carlija in Anne Mozzi (Demokratska stranka).

Župan Cosolini je skušal pred glasovanjem »strnit« vrste koalicije. Opozoril je na politične posledice, če sklep ne bo izglasovan. A nič ni pomagalo.

Sklep ne-mnenjem je bil zavrnjen, kar je takoj izzvalo celo vrsto političnih posegov in ocen.

Predsednik mestne skupščine Iztok Furlanič (Zveza levice) je spomnil, da vprašanje visokohitrostne železnice ni bilo vključeno v Cosolinijev volilni program, zato naj »na morebitne politične posledice misli tisti, ki je dal tak sklep v razpravo«. Coloni in Ravalico sta ocenila, da je tokrat prevladala stranka »no se pol«, ki se ji je »žal pridružil tudi del večine«, kar bo gotovo »povod za resen razmislek o prihodnosti.«

Če se so v večini začela lomiti kopja, se pa pri Gibanju 5 zvezd veselijo uspeha: »To je zmaga vseh občanov, ki nasprotujejo temu absurdnemu in nepotrebnu delu,« sta ocenila občinska svetnika Paolo Menis in Stefano Patuanelli. M.K.

OBČINA TRST - Študija o prijavi dohodkov Tržačanov v letu 2011

Na Opčinah in Padričah bogati, pri Sv. Jakobu in v Škednju revni

Velika večina tržaških davkopalcev je leta 2012 prijavila manj kot 35 tisoč evrov letnega dohodka, kar 40,4 odstotka Tržačanov pa je prijavilo manj kot 15 tisoč evrov. Stevilo žensk, ki plačuje davke, je bilo večje od števila moških, vendar je bil zaslužek moških v povprečju znatno večji. Štiri davkopalci od desetih so bili starci več kot 60 let, stalno pa raste število tujcev, ki plačujejo davke oziroma prijavljajo dohodke v tržaški občini: med moškimi je bilo 6,6 odstotka tujcev, med ženskami pa 4,9 odstotka.

To je izšlo iz statistične študije, ki so jo glede dohodkov Tržačanov izdelali uradi tržaške občinske uprave na osnovi podatkov deželne agencije za dohodke v okviru ustrezne konvencije. Občina Trst je v bistvu naložila podatke o prijavah davka Irpef s portala Siatel 2.0-Punto Fisco in jih križala s tistimi iz anagrafskega urada. V glavnem je šlo za lanske prijave dohodkov (obrazci Unico, 730 in 770) oseb s stalnim bivališčem v tržaški občini, ki so se nanašale na dohodke iz leta 2011. Podatki so seveda delni in omejeni, saj ni bilo mogoče upoštevati davčnih utajevalcev in nekaterih drugih oblik dohodka, kot so na primer finančni prihodki ali neobdavčeni dohodki. Kakor koli že, iz študije je izšla zanimiva slika. Raziskava je vsekakor dokazala, da so mladi še vedno v težavah, ravno tako je še vedno velika razlika med moškimi in ženskami.

Če je po eni strani dokazano, da biva v Trstu mnogo priletnih oseb, se je med drugim izkazalo, da so najvišji (prijavljeni) dohodki v Barkovljah, na Škorklji, v starem mestu, na Kolonji ter na Opčinah in na Padričah. Najnižje dohodki pa so zabeležili pri Čarboli, v Naselju sv. Sergija, pri Sv. Jakobu, na Valmauri in v Škednju.

Podžupanja Fabiana Martini med predstavitevijo študije

KROMA

Sicer so Tržačani leta 2012 prijavili 3,4 milijarde evrov obdavčljivih dohodkov in plačali več kot 700 milijonov evrov davkov. To pomeni, da je vsak Tržačan plačal v povprečju 21.339 evrov (račun sicer jemlje v poštev vse prebivalce tržaške občine), so povedali na predstavitev študije, ki je bila včeraj dopoldne v dvorani tržaškega občinskega sveta. Srečanje sta vodila tržaška podžupanja Fabiana Martini in tržaški občinski odbornik za proračun Matteo Montesano, medtem ko je izsledke študije podrobno predstavila Antonella Primi.

Kar 88,1 odstotka občanov je lahni prijavilo manj kot 35 tisoč evrov dohodka, 40,4 odstotka pa manj kot 15 tisoč evrov. Če pogledamo na spol, je prijavilo dohodke 80.371 žensk in 77.438

moških, toda obdavčljivi dohodki moških (v povprečju 26.050 evrov) so bili za 55 odstotkov višji od dohodkov žensk (16.800 evrov). Poleg tega je 41,4 odstotka ljudi, ki je prijavilo dohodke, nad 60. letom starosti, njihovi prihodki pa predstavljajo 40,1 odstotka vseh dohodkov.

Študija je nenazadnje vzela v poštev dohodke družin, v katerih ima dohodke več članov. Izkazalo se je, da je najvišji povprečen dohodek na osebo v družinah z 2 ali 3 člani. Glede tipologije družin so najbolj »bogate« družine, ki jih sestavljata oče in sin v povprečju (približno 26.700 evrov), sledijo pari brez otrok in z enim samim sinom oz. hčerk. Najslabše se godi samim ženskam z enim ali dvema otrokom.

A.G.

POKRAJINA TRST - Nov prometni načrt

Odobren odlok o javnih prevozih

Tržaški pokrajinski svet se je na sredočnji seji poklonil žrtvam Mussolinijevih rasnih zakonov, ki jih je bil fašistični diktator razglasil pred 75 leti na Velikem trgu v Trstu. Na dogodek se je z občutenimi besedami spomnila predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, svetniki in odborniki so z minuto tišine počastili žrtve nečloveškega fašističnega ukrepa.

Na dnevnem redu sinočne seje sta bili razpravi o novem tržaškem prometnem načrtu in načrtu za izkop blata iz morja na območju tržiške občine.

Tržaška pokrajina je odgovorna za javni promet na pokrajinskem ozemlju. Zato je moral izreči svoje mnenje o novem prometnem načrtu, ki ji ga je posredovala tržaška občina. Po poglobljeni razpravi je pokrajinska skupščina odobrila ustrezni sklep s 14 glasovi levosredinske večine, štirič svetniki Ljudstva svobode in Giorgio Ret so glasovali proti, medtem ko so se Sinico (Un'altra Trieste), Rossi in Martucci (oba Dipazzova lista) in Roberto De Gioia vzdržali. De Gioia je bil na volitvah pred dvema letoma izvoljen na listi Severne lige, pred kratkim pa je zapustil stranko ter se vključil v mesano skupino.

Pokrajinska skupščina je pa sodelovala v sklep, ki se je nanašal na izkop blata z morskima dna na območju tržiškega pristanišča. V odloku pa je izrecno zapisano, da je treba pred posegom preveriti njegove morebitne učinke na bližnja školčišča, predvsem pa morajo biti pozorni na usedline živega srebra na morskem dnu. Prav tako pozornost pa mora veljati za odvoz blata, na kar je pred dnevi že opozorila tudi pristojna občinska komisija devinsko-nabrežinske občine.

M.K.

Nov krog srečanj Cosolinijeve uprave

Po prvih petih srečanjih upraviteljev tržaške občine z občani, ki so zabeležila velik odziv krajevnega prebivalstva, se je tržaški župan Roberto Cosolini odločil za nadaljnji pet sestankov. Ti pa se bodo nekoliko razlikovali od dosedanjih javnih srečanj. Udeležilo se jih bo po največ 25 občanov, tako bodo srečanja z županom bolj neposredna in poglobljena. Teme bodo posredovali sami udeleženci s predhodno najavo preko spletne strani tržaške občine. Srečanja bodo prve tri četrtek v oktobru (3., 10. in 17. oktobra), v ponedeljek, 28. oktobra in v četrtek, 7. novembra, in sicer v občinski palaci.

NOVINARSKI KROŽEK - Posvet o Trstu in rasističnem fašizmu

Korenine nestrpnosti in rasnega sovraštva

Nabito polna dvorana Novinarskega krožka na Korzu

KROMA

Črno-beli posnetki inštituta Luce o Mussolinijevem obisku Trsta in okolice 18. in 19. septembra 1938 so udeležence včerajšnjega posvetja o Trstu in rasističnem fašizmu, ki ga je v Novinarskem krožku priredil Odbor svobodnih in enakopravnih državljanov, popeljali v tista mračna leta, ko so Tržačani vzklikali duceju in dobrovoljno udejanjali njego-ve rasne zakone.

Za govorniško mizo so se zvrstili zgodovinarji, ki so osvetlili razne aspekte obdobja. Tullia Catalan je uvodoma izpodbila mit o Trstu kot multikulturnem in večetničnem mestu že v avstro-ogrskem obdobju. Zametki političnega antisemitizma segajo namreč tu že v leto 1850, ko so se katoliške skupine lotile judovske skupnosti, medtem ko je liberal-nacional-

na stranka, ki je združevala tudi nekaj Judov, gojila protislavanske težnje. Tako kot za Jude so tudi za Slovane razširile živalske prispodobe in stereotipi, v časopisu pa so se pojavljali sovražni stripi. Nestrpnost se je do 1. svetovne vojne samo stopnjevala in dosegla svoj višek v čista mračna leta, ko so Tržačani vzklikali duceju in dobrovoljno udejanjali njego-ve rasne zakone.

Preganjanju tržaških Judov se je za njo posvetila Silva Bon, ki je med drugim spomnila na popis iz leta 1938 za preštevanje in posledično lažje diskriminiranje Judov. Slednje je doseglo višek leta 1940, ko je Italija vstopila v vojno: mnogi so takrat zbežali daleč proč, ostali pa so bili največkrat žrtve nasilja. »Ko so nacisti prišli v Trst, je bilo zanje že vse postlano.«

Anna Maria Vinci je pojasnila pojav obmejnega rasizma. V drugi polovici 19.

stoletja sta na tem območju živele italijanska in avstrijska skupnost ter močni slovenska oz. hrvaška buržoazija. V mestu je takrat živilo kakih 50 tisoč Slovencev, kar je liberal-nacionalni stranki povzročalo nemalo skrbi. V to obdobje segajo korenine nacionalne vzgoje, ki temelji na poveličevanju domovine in italijanstva oz. na izključevanju in uničevanju vsega ostalega, pri nas večinoma slovanskega. Poznejši fašizem je k temu dodal še grobo nasilje in uničevanje. »Vse to se je ohranilo v zgodi obmejnega Italijana k nestrpnosti, ki je dovolila, da so rasni zakoni tu tako zaledgi.« Srečanje sta zaključila Gaetano Dato, ki je spregovoril o Rižarni, in Simone Rorato, ki se je posvetil vprašanju, kako je krajevni tisk leta 1961 spremjal Eichmannov proces. (sas)

Pretep na postaji

Policiste je med rednim nadzorom po mestnih ulicah pritegnilo prerijanje pri avtobusni postaji linijskoga avtobusa št. 52 pri Valmauri. Približali so se in ugotovili, da sta se tam pretepla mlajša moška, a vendar že stara znanca sil javnega reda, 19-letni D.P. (rojen v Dominikanski republiki) in 21-letni S.O. (rojen v Nigeriji), obadvaj s stalnim bivališčem v Trstu. Policisti so ju ločili in identificirali, mladenci pa ni bilo dovolj in sta se spet začela prerivati, tako da je naposled nekaj zaušnic priletelo tudi policistom. Mlada nasilnica so pospremili na kvesturo, kjer jima je osebje službe 118 nudilo zdravstveno pomoč. V torbici enega izmed njiju so našli tudi nožič; prijavili so ju zardi upiranja silam javnega reda, zmerjanja in neutemeljenega posedovanja noža.

Obisk gen. Rositanija

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj sprejel generala Giuseppeja Rositanija, novega povelnika karabinjerjev za severovzhodno Italijo. Pred kratkim je prevzel to funkcijo in v Trst je prišel na predstavitev obiska.

Zaprisega policistov

Ob zaključku 186. izobraževalnega tečaja bo danes ob 11. uri na tržaški policijski akademiji (v Ul. Damiano Chiesa) 299 mladih kandidatov za policiste slovesno zapriseglo do zvokih policijskega pihalnega orkestra.

OBČINA TRST - Odbornik Laureni sprejel Kmečko zvezo

Tri srečanja za reševanje težav tržaškega kmetijstva

Srečanje med KZ in tržaškim občinskim odbornikom za kmetijstvo Umbertom Laurenjem

KROMA

Tržaška občinska uprava bo priredila vsaj tri srečanja, ki bodo namenjena reševanju težav tržaškega kmetijstva. Na prvem bo govor o novem občinskem prostorskem načrtu, na katerem bodo lahko kmetovalci prispevali predloge in zahteve, drugo bo posvečeno razpravi o morebitnih olajšavah pri plačevanju novega davka za storitve Tares, glede katerega so komaj sprejeli nov pravilnik. Tretje srečanje pa bo namenjeno soočanju med kmetovalci oz. vinogradniki in naravovarstvenimi organizacijami glede raznih vprašanj, še predvsem pa glede razvoja brega in Krasa.

To je zagotovil tržaški občinski odbornik za kmetijstvo Umberto Laureni, ki je včeraj sprejel pokrajinskega predsednika Kmečke zveze Andreja Boleta in deželnega tajnika KZ Edija Bukavca. Predstavnika KZ sta

ga namreč opozorila na vrsto neresenih vprašanj, ki pestijo kmetovalce, od hudih težav v nekaterih panogah (cvetličarstvo, vrtnarstvo) do pretirane birokracije. Poseben poudarek je bil na izvajaju t.i. master plana oz. preureeditvi brega. Dežela FJK mora posredovati denar za razvojni načrt kmetijstva, ki ga je svedčano obljudila v okviru ustreznega sporazuma o območju Prosecca, sta povedala Bukavec in Bole in povabila tržaškega župana Roberta Cosolinija na srečanje s pristojnim deželnim odbornikom Sergiom Bolzonellom, na katerega bodo povabili vse župane tržaške pokrajine. Če pa ne bo deželna vlada poslušala zahteve, je poudaril Bukavec, bo KZ prisluhnula zahtevam nekaterih slovenskih kmetov, da se izloči tržaško občino z območja zaščitenega porekla Prosecco. (ag)

OB 75-LETNICI RASNIH ZAKONOV

Trst se je spremenil, a - žal - ne za vse ...

V petih letih se je v Trstu nekaj vendarle spremenilo. Na primer odnos uradnega mesta do Mussolinijevih rasnih zakonov.

Letos je Cosolinijeva občinska uprava posvetila 75-letnici Mussolinijevih napovedi rasnih zakonov na Velikem trgu in vsemu, kar je sledilo, splošljivo pozornost. V ponedeljek s slovesnostjo v mestni skupščini, v sredo z namenitvijo spominske jeklene plošče na trgu, ki ga je Mussolini izbral za razglasitev svoje podle, nečloveške odločitve, spominski triptih pa je včeraj zaokrožil posvet o rasnih zakonih.

Pred petimi leti, ob 70-letnici žalostnega tržaškega dogodka, ko je mestno upravo vodila desnosredinska koalicija župana Roberta Dipiazze, ni bilo tako.

Na predvečer obbletnice, 17. septembra 2008, se je takratni svetnik Demokratske stranke Tarcisio Barbo v občinski dvorani spomnil na dogodek, kar pa ni bilo po godu vodil skupine Nacionalnega zaveznštva Angeli Brandi, ki ga je skušala večkrat prekiniti, če da »zadeva ni na dnevnem redu občinske seje, pa tudi, da» 17. september ni 18. september (!). Barbo se ni omejil le na rasne zakone. »Fašizem je prav v naših krajih z največjo krutostjo prizadel slovensko skupnost in državljanje drugih jezikov,« je izpostavil. Omenil je potalijanje imen in priimkov, krajevnih imen, zaprtje šol, društev, knjižnic, ukinitve tiska, omejitve rabe slovenščine in hrvaščine v cerkvah in procese posebnega fašističnega sodišča.

Brandi je »zavrel«. Kljub temu, da je šlo za komemoracijo, je izsiliла poseg, v katerem pa je ustrelila mimo, saj »žrtve fojb, Jan Palach in žrtve komunizma« imajo kaj malo, ali nič opraviti z Mussolinijem in rasnimi zakoni. Še posebej namig na ko-

memoracijo Jana Palacha je bil skrenjan z datumom, saj se mladenič začdal 19. januarja 1969 ...

Ko je takratni predsednik mestne skupščine Sergio Pacor pozval svetnike k minuti tišine v spomin na žrtve Mussolinijevih protizidovskih zakonov, so vsi spoštljivo vstali, razen štirih svetnikov takratne Finijeve stranke (Angle Brandi, Bruna Rossettija, Antonija Lippolisa in Vincenza Rescigna), ki so ostali sede na svojih stolih, medtem ko sta ostala dva svetnika Nacionalnega zaveznštva (Andrea Pellarini in Bruno Sulli) prekoračila leseno ograjo ter se preselila v prostor za občinstvo.

Nobenega od te »črne« šesterice ni več v mestni skupščini.

Slab teden po tistem žalostnem dogodku bi moral v občinskem svetu potekati razprava o Mussolinijevih rasnih zakonih. Tako je bilo predhodno odločeno, potem ko je leva sredina predložila nujno resolucijo na to temo, a razprave ni bilo, ker so načelniki svetniških skupin desnosredinske večine samovoljno sklenili, da »resolucija ni nujna«. Desna sredina se je na ta način »maševala« za Barbovo komemoracijo žrtv Mussolinijevih rasnih zakonov.

Po petih letih je bil žalostni dogodek v Trstu vendarle primerno oblezen. V tem gre zaznati spremembo.

Nekaj pa je - kljub temu - ostalo po starem. Ponedeljkove slovesnosti v mestni skupščini se ni udeležil niti en samcat svetnik desnosredinske opozicije in tudi na sredinem odkritju jeklene plošče na Velikem trgu ni bilo - z izjemo Piera Cambera - opaziti njenih predstavnikov.

Sprememba je torej v mestu bila, a nekateri je - po 75 letih - niso dojeli.

M.K.

Zdravje nima starosti

Občine tržaške pokrajine, zdravstveno podjetje in celo vrsta društev, organizacij in ustanov (med katerimi sta tudi Krut in Dom Briščiki) je priredilo niz pobud, ki bodo pod skupnim naslovom Zdravje nima starosti, stekle od danes do torka, 24. septembra.

Danes dopoldne bo v muzeju Revoltella v Trstu zasedanje, na katerem bodo Romana Maiano, Anna Galopin in Isabella D'Eliso predstavili možnosti in dejavnosti na ozemljju, Daniela Germano bo govorila o preventivnih ukrepih, Tiziana Longo o pomenu dedov in babic, Sara Sanson o nesrečah na domu, Antonietta Zadini o telesnih dejavnostih, Filomena Vella pa o kognitivnih motnjah.

Na sedežu krožka Krut bo danes od 15. do 17. ure dvojezični laboratorij glasbene terapije, v Domu Briščiki pri Briščikih pa bo od 18. do 20. ure tombola.

Roman Alberta Custerlina

V knjigarni Minerva v Ul. S. Nicolò 20 bo danes ob 18. uri Valerio Fiandra predstavil zadnji roman Alberta Custerlina All'ombra dell'impero (V senci cesarstva), ki je izšla pri založbi Baldini&Castoldi. Ob prisotnosti avtorja bo odlomke iz knjige prebrala tržaška igralka in pisateljica Sabrina Gregori.

Srečanje o »skrivnostih« proteusa ali človeške ribice

V skladislu idej na Korzu Cavour bo danes ob 18. uri govor o proteusu ali človeški ribici. O njenih »skrivnostih« bodo predavalni Edgardo Mauri, član jadranskega speleološkega društva, živinodravnik Stefano Pesaro in raziskovalka Lucia Mancini. Srečanje sodi med spremne pobude razstave Voda: istovetnost nekega ozemlja, ki jo je priredila tržaška pokrajina, koordiniral pa Miramarski morski park.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 20. septembra 2013

SVETLANA

Sonce vzide ob 6.49 in zatone ob 19.06
- Dolžina dneva 12.17 - Luna vzide ob
19.24 in zatone ob 7.52

Jutri, SOBOTA, 21. septembra 2013

MATEJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka
18,8 stopinje C, zračni tlak 1003,6 mb
ustaljen, vlag 76-odstotna, veter 2
km/h jugovzhodnik, nebo rahlo po-
oblačeno, morje skoraj mirno, tempe-
ratura morja 21,3 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 21. septembra 2013

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Ginnastica 39/A - 040 764943, Trg
Valmaura 11 - 040 812308, Općine -
Nanoški trg 3 - 040 211001 - samo s
predhodnim telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Ginnastica 39/A, Trg Valmaura 11,
Šentjakobski trg 1, Općine - Nanoški
trg 3 - 040 211001 - samo s predhod-
nim telefonskim pozivom in z nujnim
receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Šentjakobski trg 1 - 040 639749.
www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdrav-
stvena služba (od 20. do 8. ure, pred-
praznična od 14. do 20. ure in prazni-
čna od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom,
tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega
podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške
bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 -
991170, od ponedeljka do petka od 8. do
18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nu-
di informacije o zdravstvenih storitvah,
o združenih tržaških bolnišnicah in o
otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mav-
hinjah odprla osmico. Vljudno va-
bljeni! Tel. št. 040-299442.
OSMICO sta odprla Andrej in Ivan An-
tonič v Cerovljah št. 34. Vabljeni! Tel.
št. 040-299800.
OSMICO sta v Samotorci št. 50 odpr-
la Cvetko in Zmaga Colja. Toplo va-
bljeni. Tel. št.: 040-229224
OSMICO je odprl Škerk v Praproto. Tel.
040-200156.

Primorski
dnevnik

tmedia
EKSKLUSIVNA
OGLAŠEVALSKA AGENCIJA
PRIMORSKEGA DNEVNIKA
TRST, UL. Montecchi 6
GORICA, UL. Malta 6

Brezplačna št.
800.912.775

Informacije in ceniki:
www.tmedia.it/primorski
E-pošta: primorski@tmedia.it

Samari se je pridružil bratec

Aron

in osrečil mamo Vesno,
očeta Marca ter nas vse.
Družinici iskreno čestitamo,
novorojenčku pa želimo
vso srečo v življenju.

Presrečni nonoti, strici in tete

Čestitke

Družini Rebula iz Vižovljeh se je
rodila punčka ALICE. **Sara bo vesela,**
ker sestrico bo imela. **Vsem v družini**
čestitamo za ta vesel dogodek in
želimo srečno v življenju. **Družina Pertot iz Sesljana in Sonja z Jernejem**
iz Kopra.

Rodil se je ARON. **Veselijo se ga**
mama Vesna, oče Marko, sestrica Samara,
nona Neva, nono Lučano in
ostali sorodniki. **SKD Barkovlje čestita**
iz srca vsem, novorojenčku pa želi veliko ljubezni in sončnih dni.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.05, 20.10,
22.15 »Rush«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 18.30,
20.00 »Teorema Venezia«; 21.30 »Mo-

FELLINI - 16.30, 20.10 »Una fragile ar-

MONTE CARLO - 16.30, 19.00,

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 19.00,

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.40, 18.20,

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.05

KOPER - PLANET TUŠ - 17.10, 20.30,

Obvestila

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaje plavanja za otroke od 4. leta dalje. Info: 040-51377, 14.00-17.00 (ob delavnikih).

SKD IGO GRUDEN - BALET Vadba poteka ob ponedeljkih in sredah, ob 16.15 za otroke stare 4 in 5 let (vrtec), ob 17.00 za otroke iz prvih dveh razredov osnovne šole in ob 18.00 za starejše otroke. Info: baletna.igogruden@yahoo.it, 329-4615361 (Jasna).

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka enkrat tedensko. Minimalno število tečajnikov je pet, maksimalno pa deset. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

AD FORMANDUM sprejema prijave na tečaje jezikov (slovenščina in angleščina na osnovni in srednji stopnji) in računalništva (osnovni tečaj in tečaj o uporabi tablic in druge mobilne tehnologije). Info: na sedežu zavoda v Trstu, Ul. Ginnastica 72, tel. 040-566360, ts@adformandum.org.

ALPINIŠTICKI ODSEK SPDT obvešča, da bo danes, 20. septembra, stekla prva urica plezanja za otroke od 7. do 12. leta v društvu telovadnic v Bazovici - Center Zarja, 17.30-19.00. Info: 349-8742101 in www.spdt.org.

ANGLEŠČINA ZA NAJMLAJŠE: Center Otrok in Odrasli Harmonija prireja ob torkih od 9.15 tečaj angleščine za otroke, ki so stari od 1. do 3. leta. Lekcije potekajo v Ul. Canova 15. Prijava na tel. 328-0196920.

BALETTNA ŠOLA Informativni sestanki in poskusne vaje bodo v četrtek, 26. septembra, ob 17.30 za klasičen balet (za otroke) ter danes, 20. in v petek, 27. septembra, ob 17. uri za jazz balet (za načrtnike) v društvenih prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Tečaja vodi Marjetka Kosovac.

GLASBA ZA NAJMLAJŠE: Center Otrok in Odrasli Harmonija prireja ob torkih od 16.30 lekcije glasbe za otroke, ki imajo manj kot 3 leta. Lekcije potekajo v Ul. Canova 15. Informacije in prijave na tel.: 328-0196920 ali center.harmonija@gmail.com.

HARFA: Center Otrok in Odrasli Harmonija prireja brezplačno lekcijo harfe. Lekcija prestavljive inštrumenta bo potekala danes, 20. septembra, ob 16. uri v Ul. Canova 15. Dodatne informacije na center.harmonija@gmail.com.

JUSTREBČE obvešča člane in vaščane, da sprejema prošnje za nabiranje suhljadi na jusrarskih površinah KO Trebče v sezoni 2013/14 danes, 20. septembra, od 17. do 19. ure in v nedeljo, 22. septembra, od 10. do 12. ure v Hiški u'd Ljenčice v Trebčah.

KRUT prireja v sklopu programa Območnega načrta 2013-15 »Zdravje nima starosti« brezplačne pobude, kot možnost spoznavanja prijetnega načina za dosego dobrega počutja in sproščanja ter socializacije: danes, 20. septembra, 15.00-17.00 delavnica muzikoterapije in v soboto, 21. septembra, 9.30-11.00 delavnica arteterapije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje. Informacije in obvezne prijave na sedežu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRUT sodeluje na Slofesto in na pobudah Območnega okraja 2013-15, v sledi tega bodo društveni prostori danes, 20. septembra, zaprti.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED-KRAŠKI FENOMEN vabi srednje in višješolce na skupne vaje v Škerkovo hišo v Šempolaju ob torkih, 18.00-19.30. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 328-4754182, 380-3584580.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA bo na Slofesto (danes, 20., 21., 22. septembra) odprta samo v hišici v Ul. Casca di Risparmio. Obiščite nas!

ODBORNOST ZA SOCIALNO SKRBSTVO občine Dolina obvešča, da bo danes, 20. septembra, na Županstvu Občine Dolina v dvorani občinskega sveta, od 8.00 do 12.30 potekala pobuda »Dan srca« v sodelovanju z združenjem Cuore amico iz Milj. Ob prilikah je občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

OTROŠKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi vse osnovnošolce, ki bi radi preko igre spoznali čarobni svet glasbe in razne inštrumente (na razpolago na licu mesta) na skupne vaje ob ponedeljkih, 17.00-18.00. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 328-4754182, 380-3584580.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo. Pevske vaje v Šempolaju vsak ponedeljek, 16.00-17.00 za vrtec. Info: tel. 328-4754182, 380-3584580.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE organizira tečaje instrumenta: flavte, oboe, klarinet, saksofona, trobente, roga, pozavne, evfonija, tolkal in klavirja, vzporedno pa še tečaj teorije in taktiranja ter glasbenih uric za najmlajše. Vpisne sprejemo do danes, 20. septembra. Info: 320-4511592 ali po.ricmanje@yahoo.it.

PROSTOVOLJCI ZA SLOFEST pozor! Ob domenjenih urnikih javite se na infotocki ZSKD v glavnem šotoru na Borznem trgu!

SAMOSPOŠTOVANJE IN DOBRO POČU-
TJE: Center Otrok in Odrasli Harmonija prireja brezplačno srečanje z psihologinjo Ingrid Bersendo v zvezi s samospoštovanjem in dobrim počutjem ter dobrim odnosom s svojim telesom. Srečanje bo potekalo danes, 20. septembra, 20.00-21.30 v Ul. Canova 15.

SLOFEST: danes, 20., sobota, 21. in nedelja, 22. septembra. Prostovoljci se zberejo vsako jutro ob 9. uri na info točki na Borznem trgu. Informacije na www.zskd.eu in na facebooku.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 20. septembra, ob 17. uri odhod avtobusa s Padrič, ob 18. uri nastop na Slofesto v Trstu, ob 20.30 koncert v Bukavici. V torek, 24. septembra, ob 20.45 seja odpora.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad danes, 20. septembra, zaprt. Odprt bo infopoint Slofesta na Borznem trgu do nedelje, 22. septembra.

ZSKD organizira za včlanjenja društva 5. in 6. oktobra obisk slovenske manjšine na Madžarskem - Monošter. Prijave so možne na sedežu Zvezе v Trstu ali v Gorici do danes, 20. septembra.

40-LETNIKI POZOR! Kdor se ni še prijavil na večerjo, ki bo v soboto, 21. septembra, na veseli farmi v Mayhinchah, naj to storiti prej, da si zagotovi prostor pri mizi! Telefonirajte ali pošljite sporočilo na 329-8012580. Pohitite!

DOMAČE NALOGE: Center otrok in Odrasli Harmonija organizira strukturirano pisanje domačih nalog ob vikendih. Poskusna brezplačna delavnica bo v soboto, 21. septembra, zjutraj v Ul. Canova 15. Informacije in vpis: center.harmonija@gmail.com.

KRUT prireja v sklopu programa Območnega načrta 2013-15 »Zdravje nima starosti« v soboto, 21. septembra, 10.00-11.00 v zgornjski občinski knjižnici Salež 45, bralni krožek, kot prijetno brezplačno možnost socializacije in izmenjavo mnenj. Informacije in obvezne prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

OPENWEEK HARMONIJI 2013-14: Center Otrok in Odrasli Harmonija organizira teden odprtih vrat brezplačnih tečajev do sobote, 21. septembra v Ul. Canova 15: tečaji slovenščine, italijanščine, ruščine, angleščine, harfe, glasbe za dojenčke, nosečnice, otroke, elektronske glasbe, flavte, harmonike, risanja in umetnosti, tečaj ki ima cilj izboljšanje samopodebe, partnerskega odnosa in odnosa z drugimi ter veliko drugega in drugih tečajev za vse okuse. Info in urniki: 328-0196920, center.harmonija@gmail.com.

RADIJSKI ODER obvešča gojence Male gledališča šole Matejke Peterlin, da bo ponavljala vaja igre »Volk in sedem kozličev« v soboto, 21. septembra, v Finžgarjevem domu na Općinah. Prva izmena začne z vajo ob 15. uri, druga pa ob 16.30.

Naslednji teden pa bo generalka v Marijinem domu pri Sv. Ivanu, in sicer od 15. do 17. ure oziroma od 17. do 19. ure. Nastop bo v nedeljo, 29. septembra, kot prva izmed predstav Gledališkega vrtljaka (ob 16.00 oz. ob 17.30).

VAŠKE ORGANIZACIJE IZ BAZOVICE organizirajo v soboto, 21. septembra, na športnem igrišču Zarje (začetek ob 16.30) nogometno tekmo Gur'nce - Dulhce. Sre-

čanje bo povezoval priznani kraški komentator. Po koncu tekme bo na vrsti družbeni večer. Vstop prost, vabljeni so vsi vaščani, ter vsi ljubitelji nogometa in dobre družbe.

KRUT obvešča člane, da na sedežu redno deluje posvetovalna ambulanta s fizioreapevtskimi storitvami. Nujna predhodna najava! Pojasnila in prijave na novem sedežu, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

PRAVLJICA V GOZDU: Sc Melanie Klein, v sodelovanju z naravoslovnim didaktičnim centrom v Bazovici, vabi v nedeljo, 22. septembra, ob 10. uri na sprehod po bazovskem gozdu. Med sprehodom bodo animatorji društva uprizorili pravljico »Alla ricerca dell'acqua che non c'è«. Podjetje je razvedelo, da bo brezplačna in poteka v okviru projekta »aspettando Next«. Ni potrebna rezervacija. Zbirališče ob 10. uri v naravoslovnem didaktičnem centru v Bazovici.

ŠC MELANIE KLEIN obvešča, da bo urad v Ul. Cicerone 8 zaprt do nedelje, 22. septembra. Info: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org.

DSMO K. FERLUGA organizira 4 tečaje slovenščine, 2 začetniška, enega nadaljevalnega 1. stopnje in enega 2. stopnje. Tečaji bodo potekali enkrat tedensko ob ponedeljkih ali torkih od 23. septembra dalje. Info: 347-5853166 (g. Zvezda).

PILATES - KRD DOM BRİŞČIKI obvešča, da bo vadba potekala od ponedeljka, 23. septembra, z naslednjim urnikom: pon. 9.30 ter 18.30, čet. 19.30. Info: 040-327053 ali 346-9520796 (Alenka). Vabljeni.

TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA za vse starejšne stopnje in različne stopnje predznanja pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev bo v ponedeljek, 23. septembra: ob 16. uri srednja šola, ob 17. uri osnovna šola, ob 18. uri višješolci, ob 19. uri odrasli. Vpis in informacije: 040-212289, pon-pet, 10.00-14.00.

SPORTNA ŠOLA TRST - Š.Z. BOR obveščata, da bo telovadba športna šola za otroke od 6. do 8. leta pričela na Stadionu 1. Maja v ponedeljek, 23. septembra, 17.00-18.00. Info predpisi: urad na Stadionu 1. Maja, urad.bor@gmail.com, tel. št. 040-51377.

BIOTERAPIJA V BAZOVICI (Bazovski dom, Ul. Gruden 72/1): v septembra bodo srečanja v torek, 24., sredo, 25. in četrtek, 26. septembra, od 17. do 19. ure. Informacije na tel. 040-226386 (Magda).

DRAMSKA SKUPINA VIGRED »MI SE GREMO GLEDALIŠČEK« vabi v Štalco v Šempolaju otroke zadnjega letnika vrtca in učencev osnovne in srednje šole na prvo srečanje v torek, 24. septembra, 16.00-17.00. Ob 17. uri seja s starši. Tedenska srečanja bodo potekala ob petkih. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 380-3584580.

PILATES - Skupina 35-55 in vladiteljica Sandra sporočata, da vadba Pilatesa za že izkušene telovadke poteka v telovadnici nizje srednje šole v Dolini ob torkih in petkih, 18.30-19.30. V torek, 24. septembra, bo začel uvajalni tečaj za začetnike, v telovadnici nizje srednje šole v Dolini, 19.30-20.30. Vabljeni.

S.K.D. LIPA - BAZOVICA obvešča, da se začenjajo dejavnosti klekljarske sekcije Ribice za sezono 2013/14. Stare in nove članice ste vabljene/i na informativno-načrtovalni sestanek v torek, 24. septembra, v društvene prostore v Bazovskem domu ob 20.00.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA začetni in nadaljevalni tečaj pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev v torek, 24. septembra, ob 18. uri v Večnamenskem središču - Repentabrska ul. 66, Općine. Vpis in info: 040-212289 (pon-pet, 10.00-14.00).

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT obvešča, da bo v četrtek, 26. septembra, ob 20.00 potekal v bazovški telovadnici, Športni center Zarja, pod umetno steno uvodni predstaviti večer za vsakoletni tečaj plezanja za začetnike namenjen vsem, ki so dopolnili 16. leto. Info: 349-6648530.

OTROŠKA IN MLADINSKA PLESNA SKUPINA VIGRED vabita tudi nove plesalke ob četrtkih v Štalco v Šempolaju na plese vaje 26. septembra in 3. oktobra, 16.00-17.00 za zadnji letnik vrtca ter od 1. do 4. razreda osnovne, 17.00-18.00 za 5. razred osnovne in za srednjo šolo. 3. oktobra bo ob zaključku vaj seja s starši za uskladitev urnikov. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 320-0220059, 380-3584580.

ASD SHINKAI KARATE CLUB obvešča, da se bodo treningi začeli v torek, 1. oktobra, v zgornjski telovadnici, torek/petak otroci, sreda/petak odrasli. Info: 334-6218712, 347-3955129, www.shinkaikarate.it.

DPZ KRAŠKI SLAVČEK-KRASJE bo začel s plesnimi vajami v torek. Potekale bodo ob petkih zvečer v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini. Nove navdušene pevke, višješolke in univerzitetne stu-

ČEBELARSKI KONZORCIJ ZA TRŽAŠKO

POKRAJINO obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt v petek, 27. septembra, 18.00-19.30. Info: cons.apicoltoritrie-ste@gmail.com.

VINCENCIJEVA KONFERENCA vabi člane, prijatelje in prostovoljce sorodnih ustanov na srečanje ob prazniku sv. Vincenca v petek, 27. septembra, pri Šolskih sestrah, Ul. Delle Doccie 34: ob 16. uri sv. Maša, nato skupno premišljevanje, ki ga bo vodil g. nadškof A. Uran, o besedah: Zastonj ste prejeli, zastonj dajajte.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA obvešča, da se je začelo vpisovanje v Glasbeno šolo za otroke, mlade in odrasle. Info: tel. 348-4203196 Niko.

PIHALNI ORKESTER

SLOFEST - Od danes na Borznem trgu, sosednjih ulicah in trgih

Slovenci se predstavljamo Do nedelje nad 20 dogodkov

Vzvratnega štetja je konec: na Borznem trgu bo Zveza slovenskih kulturnih društev danes krstila edinstveni tridnevni dogodek, enega izmed najboljših in v javnosti najvidnejših pobud na poti dialoga, medsebojnega spoznavanja in utrjevanja skupne pričevnosti v večkulturnem Trstu. Slofest je praznik, ki ga slovenske organizacije iz dežele FJK sooblikujejo, da bi s predstavljivijo razvezane kulturne dejavnosti slovenske skupnosti na tem tečaju spregovorile o konstruktivnem sožitju z govorico glasbe, gledališča, likovne umetnosti, plesa, književnosti in fotografije. Dvojezični dogodki (do nedelje jih bo preko 20 in vstop bo prost) bodo začivali pod šotorom na Borznem trgu, na ulicah, trgih in v drugih kotičkih mestnega jedra.

Hišice na Ulici Cassa di Risparmio

V Ulici Cassa di Risparmio bodo od 9. do 22. ure odprti kioski slovenskih ustanov in organizacij - Tržaške knjigarnice in založbe, NŠK in Slori-ja, Primorskega dnevnika, Glasbene matic, SSG-ja, Slovik-a, Ad Formandum-a in Qubik-a, slovenskih višjih srednjih šol, ZSŠDI-ja, tabornikov RMV in skavtov SZSO ter SPDT-ja, Dijaškega doma, Sklada Mitje Čuka, SDGZ-ja in Kmečke zvezze, ki bodo ponujale informacije o svoji dejavnosti in bodo vabilo k obisku ter spoznavanju priložnosti medsebojne kulturne obogatitve.

Hišice na Ulici Cassa di Risparmio že čakajo na obiskovalce

KROMA

Program današnjega dne

Današnji, otvoritveni dan se bo pričel že **ob 8. uri** pod šotorom na Borznem trgu z informativnimi predavanji za šolsko občinstvo in za vse, ki bi želeli spoznati organiziranost, aspekte šolstva, medijev, gospodarstva in kulturnega življenja slovenske manjšine v naši deželi, a tudi furlanske skupnosti in italijanske manjšine v Istri. Predavanja (do 12.30) prirejajo Slori, Itali-

janska Unija, Societât Filologiche Furiane, Sklad Mitja Čuk - z mini tečajem slovenščine in Slov.I.K. - s srečanjem o možnostih izobraževanja v Sloveniji.

Kons - Diptih - Društvo Kons bo v občinski galeriji Fittke **ob 16. uri** odprlo skupinsko razstavo z naslovom *Diptih-Razvojenost* v manjšini in v družbi. Dela Vecchieta, Švare, Turka, Žerjala in številnih drugih umetnikov bo predstavila Giulia Giorgi, uvelja-

vljeni tržaški harmonikar Igor Zobin pa bo otvoriti podaril glasbeno obogatitev.

Kafe s knjigo: Alamut

Društvo Cizerouno in založba Comunicarte bosta **ob 17.15** priredila srečanje na temo romana Alamut, s katerim je Tržačan Vladimir Bartol v prejšnjem stolnem načel danes zelo aktualno temo fantazija in terorizma. Pogovor z gosti (Vlasta Polojaz, Ervin Hladnik-Mil-

harčič, Mouna Fares) bo povezoval založnik Massimiliano Schiozzi, Qubik caffè pa bo udeležencem ponudil kavo.

Razprtšeni zborovski nastopi - Združenje zborov USCI FJK in Italijanska skupnost iz Izole bosta **ob 18. uri** sodelovala pri zborovskih nastopih na trgu Hortis, v Ul. Dante, na Trgu Venezia in v Ul. Cassa di risparmio, kjer bo 16 sestavov zapelo v vzporednih pevskih štafetah, s katerimi bodo organizatorji izpostavili pomen in vlogo ene od najbolj razširjenih in priljubljenih amaterskih dejavnosti.

Uradno odprtje, gledališče in ples - Uradno odprtje, ki se ga bo udeležila tudi ministrica RS za Slovence v zamejstvu in po svetu Tina Komel, bo **ob 19.30** pod šotorom spremjal nastop združenih zborov, ob **21. uri** pa bo sledila uprizoritev prirejene različice predstave Slovenskega stalnega gledališča

110 okusnih let. Komična in poučna predstava Sabrine Morena, ki je nastala ob lanski obletnici gledališča, je zgodba o zaljubljeni mladi igralki (Lara Komar) in o njeni teti (Vesna Guštin), poznavalki kraške kuhinje, ki ji pomaga pri pripravljanju romantične večerje, okrog katere se prepletajo tudi pogovori o zgodovini slovenskega gledališča v Trstu. Večer se bo zaključil z nastopom plesalke **Daše Grgić**, zmagovalke letosnjega, 9. mednarodnega spletnega plesnega festivala SideBySide.

DEVIN NABREŽINA

RIBIŠKO NASELJE 20.- 21.- 22. SEPTEMBRA 2013

Bela Jadra

en plave rive

PRIREJA
SOCIETÀ NAUTICA LAGUNA
S POKROVITELJSTVOM IN
SODELOVANJEM
Občina Devin Nabrežina
Pokrajine Trst
SODELUJEJO
Gruppo Speleologico Flondar
Milijska godba
OLEA
Državno združenje "CITTÀ DELL'OLIO"
L'ALBERO ROSSO SAILING TEAM
SK Devin
FIPSAS
Gruppo Culturale e Sportivo Ajser 2000
Proloco Metreto
Lions Club Duino Aurisina, Miramare in Terracina

> ŠPORTNE IN UMETNIŠKE PRIREDITVE > RAZSTAVE
> PREDAVANJA IN GLASBA V ŽIVO
> ENOGASTRONOMSKI KIOSKI > ŠOTOR NA TRGU

Devin Nabrežina ... ozemlje, ki ga je vredno odkrivati

GIROLIO 2013

Nedelja, 22.09.2013

RIBIŠKO NASELJE

ob 9.30
Ekspurzija z jamarskim društvom Flondar, ki predvideva tudi ogled jame z mitrejem. Zbirališče pred sedežem pomorskega društva Laguna, odhod z lastnimi sredstvi do začetka pešpoti, parkimi prostori v bližini devinske postaje gorskih straž. Steza je skoraj v celoti z lahkoto prehodljiva, priporočamo pa primerno obutev (trekinške cevje ali telovadne copate).

od 10.00 do 12.00 in od 15.00 do 18.00
Odprtje paleontološkega najdišča dinozavra Antonia z vodenimi ogledi v enoumih razmikih.
Odprtje minimuzeja jamarskega društva Flondar "Zgodovina in prazgodovina v okolici Timave"

od 10.00 do 23.00
Odprtje enogastronomskih kioskov in razstavnih šotorov

ob 11.00
Predstavitev deželne etape "GIROLIO 2013" s predsednikom državnega združenja Mest olja.
Predstavitev dogodka s pisateljem Veiton Heinichenom, proizvajalcem in predsednikom konzorcija Terreste Dop Paolom Starcem ter Mariso Cepach z inšpektorata za kmetijstvo in gozdarstvo iz Trsta.
Predstavitev krajevnih proizvajalcev
Razstava furlanskega slikarja Renata Paoluzzija s prikazom slikanja z olivnim oljem.
Nastop zborna združenja Aida iz Milij

ob 12.00
Odprtje kuhinje z jedmi, pripravljenimi z uporabo ekstradeviškega olivnega olja

od 12.30 do 13.30
"Ribe in jesen – zdrava prehrana."
Predstavitev in priprava dnevnega ulova v priredbi kuvarske izvedenke Ami Scabar

ob 15.30
V dvorani pomorskega društva Laguna bo degustacija olja v priredbi združenja pokušateljev "OLEA".

ob 17.00
Predavanje v prostorih pomorskega društva Laguna na temo pravilne prehrane za boljše življenje s predavateljico Irene Tavčar, kardiologinjo na Katinarski bolnišnici v Trstu.

ob 20.00
Glasba z duom "LE NOTE"

Za informacije: Comune di Duino Aurisina - Občina Devin Nabrežina
Tel.+39 040 2017372 - IAT +39 040 299166
www.comune.duino-aurisina.ts.it fabris@comune.duino-aurisina.ts.it

V organizaciji

S prispevkom

V sodelovanju z

tergeste d.o.p.

EVROPSKI DIALOGI - Predstavitev knjige Pier Virgilia Dastolija in Roberta Santaniella

EU deluje le, če napreduje

Ali se Evropa izplača? Kakšna Evropa se izplača? Kakšna Italija koristi Evropi? Na ta in podobna vprašanja iščeta sredi krize, v primežu katerih se že nekaj let nahaja Stara celina, odgovore v delu »C'eravamo tanto amati - Italia, Europa e poi?« (Zelo smo se imeli radi - Italija, Evropa in potem? prev. av.), ki sta ga predstavila v torek popoldne v tržaški knjigarni Lovat, nekdanji tesni sodelavec Altiera Spinellija, Pier Virgilio Dastoli, in vodja mednarodnih odnosov na milanski občinski upravi, Roberto Santaniello. O knjigi, ki je izšla pri založbi Univerze Bocconi in objavlja uvodno besedo izpod peresa Romana Prodi, je v imenu organizatorjev srečanja, združenja Dialoghi europei, najprej spregovoril Giorgio Rossetti. Svoje poglede o delu sta prisotnim orisala tudi Ugo Poli in Mitja Gialuz.

Avtorja v delu izhajata iz statističnih podatkov, ki kažejo strm padec zaupanja ljudi v evropske institucije. Kar 47 odstotkov italijanskih državljanov ne čuti evropske državljanske pripadnosti. Prebivalstvo se na Stari celini sooča s posledicami krize ter institucije s sedežem v Bruslju in Strasbourgju doživlja kot stroge in oddaljene nadzornike (v najbolj mili obliki), »ki mečejo ljudem polena pod noge« v času, ki je poln problemov. Zaradi tega potvsod na celini naraščata evroskeptizem in populizem. Vsled globalizacije in krize se vsak zapira znotraj svojih državnih meja in EU krivi za vse obstoječe težave.

Avtorja v knjigi menita, da je dandanes potrebno »več Europe«, v smislu, da nekatera vprašanja zahtevajo soočenje in odločanje na celinski ravni. Posamezne države članice EU naj bi namreč ne bile zmožne se avtonomno učinkovito spopadati z rastočo brezposelnostjo, energetsko varnostjo, industrijskim razvojem, vprašanjem priseljencev, organiziranim kriminalom, mednarodnim terorizmom in s kooperacijo. Zato se jih morajo lotiti skupaj. Razširjeno nezaupanje v Evropo in tržišča zah-

Z leve Ugo Poli, Pier Virgilio Dastoli, Giorgio Rossetti in Mitja Gialuz

KROMA

teva po mnenju avtorjev strukturalne reforme in investicije za rast proizvodnje. Po njunem mnenju se glede bodočnosti Evrope zarisujeta dva pogleda: prvi, večinski, bo skušal nesmiselno ohraniti vso dosedano oblast v sklopu nacionalnih držav; drugi, ki bo vsekakor manjšinski, bo pa na inovativnem način hotel prenesti odločitve v določenih sektorjih na evropsko raven. Bo prevladala konservativna ali progresistična težnja? Dastoli in Santaniello sta prepričana, da je »Evropa kot bicikel: stoji, torej deluje, le če, četudi počasi, napreduje.«

Poli je na srečanju menil, da je po njegovem rast evroskeptikov in populistov v resnici odraz nasprotovanja ljudi zoper »domače« elite, ki ne znajo brzdati negativnih posledic krize in nakazati ali

začrtati pozitivne prihodnosti. Omenil je tudi dejstvo, o katerem se malodane ne govorijo: EU je nastala, ker so hoteli preprečiti vojne in lakte iz prve polovice prejšnjega stoletja. Pozablja se na pozitivne aspekte procesa združevanja celine: v drugi polovici 90-ih in minulem desetletju so tako Avstrija, Nemčija kot tudi severno-vzhodna Italija imelo veliko ekonomske koristi od EU; 10 novih članic je po letu 2004 podvojilo svojo gospodarsko rast. Kako naprej? Dastoli pravi, da je za svetlejšo prihodnost celine potrebno tesno povezovanje poglavitnih družbenih dejavnikov. »Industrialci so se v evropskih državah povezali že leta 1953, sindikati so to skušali šele 1973. Kdo je tu v zamudi?«, se je rečično vprašal. (Mch)

Praznik prostovoljcev - brez alkohola lahko

Združenje alkoholoskih teritorialnih klubov iz Trsta (ACAT) brani in pospešuje zdrav živiljenjski stil, brez snovi, ki bi moteče vplivale na vedenje oseb, družin in družbe. Zato skuša seznaniti s škodljivim vplivom zakonitih in nezakonitih snovi vsakogar v naši sredi. To pa zahteva, da društvo sodeluje z dejavniki na našem teritoriju.

Prav zaradi te potrebe so voditelji društva spomladni vzpostavili stike z združenji prostovoljcev, ki so aktivni v dolinski občini. Skoraj vsa združenja so se odzvala in po večmesečnem dogovarjanju so dosegli, da bo v nedeljo, 22. t. m., na prireditvenem prostoru v Prebenegu Praznik prostovoljcev – brez alkohola lahko.

Združenja, ki sodelujejo pri prireditvi, so: Klubi ZYP, Združenje otrok in odraslih Harmonija, Združenje Ne bombe, a bombo, Civilna zaščita Občine Dolina, Fundacija Lucchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin. Takoj v začetni fazi tega projekta se je pripravila ter pobudo podprtla občinska uprava v Dolini, ki je prevzela tudi pokroviteljstvo dogodka. To bo prvi praznik prostovoljcev dolinske občine s posebnim podarkom na to, da se lahko družimo, zavabimo in skupaj lepo imamo tudi in predvsem brez alkoholnih pijač. Program bo tak: ob 10.00 odprtje razstavnih kioskov, od 11.00 do 12.00 otroški kreativni in zabavni kotički, ob 12.00 predstavitev sodelujočih združenj, ob 13.00 skupno veselo kosišo, ob 14.30 kumični kotiček, ob 15.30 nastop Orkestra in Zbora ZYP, ob 16.00 srečovlje, katerega izkupiček bo namenjen potrebnim otrokom nekdanje Jugoslavije, približno ob 18.00 zaključek praznika.

Na praznik so vabljeni vsi, ki želijo preživeti prijeten dan, spoznati delovanje združenj prostovoljcev in morebitno pomisliti, da bi se vključili vanje.

DEVIN-NABREŽINA - Športna, kulturna in kulinarična prireditve

Bela jadra in plave ribe od danes v Ribiškem naselju

Danes bo prav lepo zaživelo Ribiško naselje v devinsko-nabrežinski občini, kjer se bo začela prireditve Bela jadra in plave ribe, ki jo prireja navtični klub Laguna pod pokroviteljstvom in v sodelovanju Občine Devin-Nabrežina. Prireditve priča na pestro dogajanje, med drugim vključuje tudi dogodek Girolio 2013, ki bo na sporednu v nedeljo, 22. t. m. Več o letosnjih izdaji športne, kulturne in kulinarične prireditve Bela jadra in plave ribe so na včerajšnji novinarski konferenci na sedežu Pokrajine Trst povedali njen podpredsednik Igor Dolenc, odbornica za kulturo Občine Devin-Nabrežina Marija Doroteja Brecelj in odbornik za bilanco Lorenzo Corigliano.

Govorniki so prepričani, da se s tovrstnimi prireditvami da uspešno promovirati posebnosti in značilnosti določenega teritorija. Tradicionalna prireditve Bela jadra in plave ribe bo v Ribiškem naselju potekala dva zadnja septembarska vikenda, ko bodo organizatorji ponudili športne in umetniške prireditve, razstave, predavanja in glasbo v živo, za lačne in žeje ne pa bodo poskrbeli stojnice s kulinarčnimi dobrotami in pičačo, so povedali na včerajšnji predstavitev. Program se bo začel že danes dopoldne, v popoldanskih urah pa si bodo obiskovalci lahko ogledali tudi modno revijo, posvečeno športnim oblačilom. V sklopu prireditve bodo organizatorji izpeljali tudi ekskurzijo z jamarskim društvom Flondar. Odhod je predviden ob 9.30, po hodniku pa se bodo zbrali pred sedežem pomorskega društva Laguna. Obiskovalci bodo tudi v popoldanskih urah lahko uživali ob raznolikem programu, ki predvideva tudi zanimivo predavanje o vodi, ki se bo začelo ob 17.30.

V nedeljo se obeta podoben program, ki pa ga bo popestral prireditve Girolio, v sklopu katere se bo govorilo o ol-

Z leve Igor Dolenc, Marija Brecelj in Lorenzo Corigliano

KROMA

karstvu na naših krajinah. Med nastopajočimi bodo predsednik konzorcija Tergeste Dop Paolo Starec, Marisa Cepach z inšpektorata za kmetijstvo in gozdarstvo v Trstu ter pisatelj Veit Heinichen. Z gosti bo mogoče kramljati ob 11. uri. Zanimivo je tudi, da se bodo v sklopu prireditve predstavili krajevni proizvajalci, nastopil pa bo tudi zbor združenja Aida iz Milj. Ob 12. uri bo mogoče okušati jedi, ki bodo obogatene z ekstradeviškim oljem, o zdravri prehrani v teoriji in praksi pa bo pol ure kasnejne začela govoriti znana chefinja Ami Scabar. Prisluhniti se splača tudi kardiologinja Ireni Tavčar, ki bo ob 17. uri v dvorani pomorskega društva Laguna imela predavanje na temo zdrave prehrane. Zvečer pa se bodo obiskovalci lahko zabavali ob glasbi.

S predvijo Bela jadra in plave ribe bo Ribiško naselje dihalo tudi prihodnjih vikend, saj bodo organizatorji ponujali podoben program kot danes, jutri in pojutrišnjem. (sc)

Na Ad formandum začetek z razstavo

Tudi na Ad formandum se je v teh dneh pričelo delovanje. Dijaki, ki obiskujejo gostinsko šolo, so sedli v šolske klopi. V šestih razredih na tržaškem sedežu je v letosnjem šolskem letu vpisanih 90 dijakov. Do konca meseca pa so odprta vpisovanja in prijave na tečaj poklicne kvalifikacije za odrasle za poklic kuharja. Uradni začetek dejavnosti na zavodu v Ul. Ginnastica bo danes, ko bodo ob 18. uri otvorili razstavo People avtorja Carla Piemontija, ki je nastala v sodelovanju z združenjem Juliet. Predstavili bodo tudi ostale dejavnosti, ki so jih na Ad formandum pripravili za letosnje leto: od tečajev jezikov in računalništva, do kuhrskega tečajev in sole obrezovanja.

BORŠT - Odšel je zaslužen vaščan

Poslednje slovo od Bruna Zaharja

V četrtek, 12. t. m., je v Borštu velika množica ljudi pospremla na zadnji poti prljubljenega vaščana in vsestransko angažiranega družbeno-kulturnega delavca Bruna Zaharja. Kruta in neizprosna usoda ga je kar čez noč odtrgala od družine, od vaščanov in celotne narodnosti skupnosti.

Rodil se je 18.1.1936 v delavsko-kmečki družini v Drevju v Borštu, to je v letih, ko je naših krajin dvajih fašističnih teror, v časih ko so naši ljudje imeli težak vsakdan zaradi vseslovnega pomanjkanja, ko je bil naš človek ponižan in teptan. Po končani obvezni šoli se je izučil za mizarja in ta poklic vestno opravljal pri raznih obrtnikih in podjetjih do upokojitve. Dočašel je v povoju letih, takrat ko so se snovali načrti za obnovo družbeno-politične in kulturne dejavnosti v sklopu naše skupnosti. Težko je bilo to obdobje in prav ta tegoba in to stanje sta vtisnila v njegovo srce globok čut spoštovanja svobode in ljubezen do domače zemlje in do maternega jezika. Zaradi tega se je rad vključil v vsakršno dejavnost, ki je prispevala k stalnemu razvoju našega človeka in še posebno k ohranitvi in razvoju naše manjšine na tem teritoriju. Zvestoba in ljubezen, ki sta ga tesno vezala na domači kraj in slovensko besedo sta se še posebno odražala v njegovem neprekjenem in neumornem delu v sklopu društva Slovenec. Kot mladenič je plesal pri folklorni skupini Breg in nastopal na odru z društveno dramsko skupino.

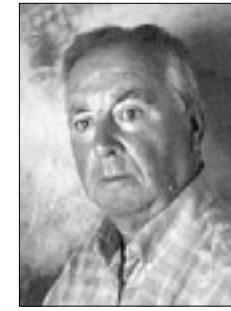
Več kot petdeset let pa je bil predavski dejavnosti. V vseh teh letih je pel tako v moškem kot mešanem pevskem zboru Slovenec, v zadnjem obdobju do nekaj let od tega pa je bil dejaven v združenem mešanem zboru Slovenec-Slavec. Večkrat je priskočil na pomoč tudi pevskemu zboru Jadran iz Milj. Veliko let je bil društveni odbornik in aktivno je sodeloval pri

katerikoli dejavnosti, ki jo je društvo organiziralo, kot so proslave, oblettice, praznovanje sv. Antona, izleti k potbratenemu društvu iz Taborda v Savinjsko dolino, martinovanja in prazniki vina. Nanj so vaščani lahko vedno računali. Rad je skrbel za pripravo raznih zakusk, intoniral je zdravice in občasno tudi zaigral na harmoniko. Veselilo ga je druženje in krepitev prijateljskih vezi ter vsako leto se je ob pustu pridružil maskam v sprevodu po vasi.

Ljubil je tudi domačo zemljo ter v veliko vemo in ljubezni jo gojil trte in oljke v Borštu, rad pa je hodil tudi na Beko. S pomočjo družinskih članov si je lepo urebil hišo in prostor okoli nje v Drevju. Vaščani se ga bodo spominjali tudi zaradi vsakpletne žganjkuhe na Beki, sečnje drvi, rebute po poljskih poteh, urejanja spomenik pa pdlim. Vedno je bil tudi on zraven.

Bruno, bil je naš človek v pravem pomenu besede, vedno pripravljen za trezen nasvet, toplo besedo in za pomoč. Sploh stivali in cenili so ga prav vsi.

Z njegovo smrtno izgubili skrbnega in ljubečega moža in očeta, dobrega pevca, odkritega prijatelja in zavednega Borštana. S hvaležnostjo v srcu ga bom ohranili v trajnem spominu. V imenu SKD Slovenec in obenem celotne vaške skupnosti se je od njega poslovil ter se mu zahvalil za vse kar je naredil za vas in za celotno narodnostno skupnost Emil Peter Taros. MEPZ Slovenec-Slavec pa je svojemu dolgoletnemu pevcu zapel še poslednji pesmi, tudi Pozimi pa rožice ne cveto, ki je bila Brunu še posebno pri srcu. (P.E.)

FESTIVAL - Niz koncertov na Goriškem, na Krasu in v Ljubljani

Oživljen čar stare glasbe

Skupina Unicorn (levo) je nastopila na Kromberku, skupina Les Sacqueboutiers pa v Svetem

MATEJ VIDMAR

V septembru se je preplet harmonij in glasbil, izhajajočih iz srednjega veka, minnesanga in renesanse ponovno zapolnil sugestivna srednjeveška dvorišča, cerkve in grajske sobane na Goriškem, na Krasu in v Ljubljani. Dnevi stare glasbe, ki nastajajo v organizaciji Kulturnega doma Nova Gorica v soorganizaciji Ljubljanskega gradu ter ob partnerski podpori festivalov Musica cortese (Dvorna glasba) iz Italije in Mednarodnega festivala stare glasbe Dvigrad (Hrvaška), so v tretje združili pod svoje okrilje šest sestavov iz Evrope, Severne in Južne Amerike specializiranih na področju srednjeveške glasbe za uresničitev istega cilja: ponesti skrivenostno, šaljivo in romantično glasbeno tradicijo, izhajajočo iz drugega zgodbinskega slogovnega obdobja v 21. stoletje.

Sedem koncertov, od katerih je dva oblikovala rezidenčna skupina festivala Dnevi stare glasbe Giostra dell'amore v koprodukciji glasbenikov iz Slovenije, Švice, Francije in Kanade in jo je osnoval lutnjist Bor Zuljan,

Sklepni del festivala je bil v zna-

sicer umetniški vodja festivala, se je posvečalo zlasti oživljanju izvajalske spremnosti - improvizacije.

Uvodni večer se je odvил v Štanjelu, trije koncerti so bili na Ljubljanskem gradu. Gostuječe zasedbe iz Francije Doulcie Memoire in Les Sacqueboutiers z argentinskim vihelistom Eduadom Egüezem ter Unicorn v sestavi nemških in avstrijskih glasbenikov postavljajo kako-vost festivala na najvišjo umetniško stopnjo. To so mednarodno prepoznavni ansamblji, ki veljajo na področju stare glasbe kot temeljni in pomembnejši. Francosko skupino Oiet s špansko pevko Palomo Gutierrez del Arroyo, duo Saltarello v sestavi švicarske flautistke Patrice Esteban in italijanskega tolkalca Massimiliana Dragonija ter zasedbo Giostra dell'amore sestavljajo mlađi visoko izobraženi glasbeniki oziroma profesorji in asistenti zaposleni na različnih konservatorijih in akademijah. Te zasedbe so poskrbale za prešerni mladostnički sijaj festivala.

Veliko izvedbenih svoboščin dovoljujejo tudi notni zapisi renesanse.

menju dveh izvrstnih zasedb, ki sta se uveljavili vsaka na svojem področju v mojstrstvu improvizacije. Avstrijsko-nemška naveza Unicorn je nastopila na Gradu Kromberk in se posveča obujanju minnesangerskih tradicij potujočih pesnikov, ki so se preživljali s petjem na dvorih, trgih in v podnicah. Njihov glasbeni svet je za spoznanje burnejši od dedičnine izražene v glasbi tedanjega časa, saj poskuša v svojem izrazu teatralično poudariti čustvena stanja zabeležena v besedilih. Minnesang temelji na zapisih Južne Tirolske in Bavarske, interpretacija pa je povezana z barvo narečja in izgovarjanja. V izročilu je blizu tradiciji trubadurjev in trverjev, čeprav se vsebina besedil slednjih osredotoča le na ljubezen, medtem ko se pri minnesangu ukvarja tudi s političnimi, družbenimi in religioznimi vprašanji. Ta glasbena zapuščina temelji na improvizaciji, saj je ob ohranjenih besedil melodija le nakazana, ostalo je prepričeno lastni domišljiji.

Les Sacqueboutiers iz Francije se posveča umetnosti improvizacije z ornamentiranjem melodij zapletenih polifonih skladb ali kompleksnih kanonov na cantus firmusu, kot so Arcadeltovi madrigali ali vespera Ave Maris Stella in Festova Spagna. Koncert postavljen v cerkev svetega Tilna v Svetem se je povsem zlil z ozračjem. Nenavadna renesančna glasbila kot so kornet, renesančna pozavina in fagot, vihuela, šalmaj so s svojo nenavadno zvočnostjo, veliko manj donečo kot je značilna za glasbila današnjega časa, milozvočno napolnila prostor. Ta glasba in glasbila kažejo na estetsko pa tudi filozofsko oddaljen čas, ki še ni bil prepojen s hrupom.

Odlična, prepričljiva in toplo sprejetja nastopa zasedb dokazujojo, da ima stara glasba v 21. stoletju prav posebno moč, saj s svojo drugačnostjo pušča domišljiji prostot pot. Festival Dnevi stare glasbe pa v svoji posebnosti nudi poglobljen vpogled v razvezani esteticizem srednjeveškega evropskega človeka.

Metka Sulič

TRST - Danes in jutri v gledališču Miela

Paolo Rossi se vrača s predstavo Ljubezen je modri pes - osvojitev vzhoda

Danes in jutri ob 21. uri se bo zasedba predstave Ljubezen je modri pes - osvojitev vzhoda vrnila na oder tržaškega gledališča Miela, ki je bil štartna točka državne turneje skupine produkcije Paola Rossija in avtorjev Pupkin kabaretta Stefana Dongettija in Alessandra Mizzija. Gledališko-glasbena predstava, v kateri je protagonistka tudi glasbena kulisa Emanuele Dell'Aquila (v izvedbi v živo skupine Kraških virtuofov: Emanuele Dell'Aquila, Alex Orciari, Štefan Bembi, Denis Beganic, Mariaberta Blašković, David Morgan) je napisana Rossiju na kožo, saj gre za svojevrstno, sladkogorenko eksistencialno zgodbo, v kateri ima improvizacija pomembno vlogo. Predstava je vsak večer drugačna, zato tudi kdor si je pred enim letom ogledal tržaško predstavo, bo imel razlog za ponovni ogled, kot nam je zagotovil Rossi:

Naša predstava se spreminja na vsaki ponovitvi. Ostala je navidezno abstraktna, vizionarna osnova, ki konkretno govori o današnjem času, po enem letu pa se vračamo v Trst »prenovljeni«. Pridobili smo večjo moč, strnjenost, povezanost, oblikovali smo z večjimi detajli prehode iz komedije v dramu. Predstava je že startala s pravo nogo na predpremieri in zdaj smo jo razvili na osnovi utrjenih vezi med članji zasedbe.

Predstava govori o strasti, ki je v današnjem svetu izginila iz oseb-

Paolo Rossi

nih in javnih odnosov, o kaosu sodobnega življenja, v katerem se človek izgubi, da bi našel pot do preorda, morda sredi Krasa v magični noči, ko se pojavi Modri pes. Kdo je bitje, ki daje predstavi naslov?

Ko se modri pes pojavi, spremeni podobo vseh stvari, te ponese v drugo dimenzijo, onkraj meja realnosti, nepredvidljivim situacijam naproti. Je mitološko bitje, ki je s svojim simboličnim pomenom prisotno v življenju vsakega človeka. Za nekatere je vir pozitivnih učinkov, na druge pa vpliva negativno. Je pravljica, ki skriva vprašanja in strahove našega vsakdana.

Gоворiti o Krasu in o magični kraški dimenziiji publiki v Rimu, Milanolu ali Firencah je morda vzbudilo posebno radovednost?

Ko igraš izven Trsta in Krasa se spremeni pristop, vsebina pa ostaja nespremenjena. Publika se ne sprašuje o našem izvoru, mi pa ga nosimo v sebi in v predstavi. Če v Parmi izdeluješ Pršut iz Parme, ga boš prodajal po vsem svetu, če pa v Parmi izdeluješ matroške, jih boš delil prijateljem. V tem smislu smo postali turistični promoterji kraških znamenitosti!

ROP

V NUK na ogled karikature Smrekarja, Gasparija in Birolle

V Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) so sinoč odprli razstavo portretnih karikatur in satiričnih ilustracij Hinka Smrekarja, Maksima Gasparija in Gvidona Birolle. Portretne karikature in satirične ilustracije imajo kot umetnostna vrst poseben značaj, vsebino in stilizacijo, so ob razstavi zapisali v NUK. Umetnostni zgodovinarji portretnih karikaturam in satiričnim ilustracijam zaradi njihove formalne skromnosti, neohranjenosti izvirnikov, domnevne trivialnosti ter nezahtevnosti vsebine ne namenajo prevelike pozornosti. Pa vendar, kot so zapisali v NUK, obstajajo izjeme, ki jih umetnostnozgodovinska stroka ne sme spregledati. To so dela umetnikov Hinka Smrekarja, Maksima Gasparija in Gvidona Birolle, ki so to zvrst postavili na vrhunski likovni nivo. V NUK želijo zato dela omenjenih umetnikov, ki so pustili močan pečat na tem področju, predstaviti širši javnosti.

Razstavljene so originalne risbe s tistem, ki so jih Smrekar, Gaspari in Birolla risali po naročilu za liberalni glasili - političnosatirični tednik Osa (1905-1906) in dnevnik Jutro (1910-1912), ki sta ostro napadala klerikalno stranko ter njihove predstavnike. Na ogled je tudi serija portretnih Gasparjevih karikatur, ki so bile leta 1912 objavljene v časopisu Jutro in ki jo je umetnik razdelil v štiri skupine: Naši politiki (Ivan Hribar, Ivan Tavčar), Naši literati (Anton Aškerc, Oton Župančič, Milan Pugelj), Naši umetniki (Rihard Jakopič) in Naši žurnalisti (Miroslav Malovrh, Milan Plut, Ivan Lah).

Ogledati si je mogoče še sklop portretnih karikatur in avto-karikatur Smrekarja, kjer so izpostavljene njegove skice karikatur, ki jih je zbiral Fran Vesel, danes pa jih hrani rokopisna zbirka in zbirka redkih tiskov NUK.

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

Ready to Die
Iggy and the Stooges
Garage rock
Fat Possum Records, 2013
Ocena: ★★★★☆

Sestinstesdesetletni Iggy Pop je prepričan, da niše za upokojitev, sodeč po naslovniči nove plošče Ready to Die, na kateri je opasan z eksplozivom, pa je pripravljen umreti v pravem kamikaze stilu. Nova provokacija stare Iguane (vzdevek, ki izhaja iz časov prvega benda The Iguanas in iz katerega je nato nastal Iggy) in njegove legendarne zasedbe The Stooges. Iggy Pop je po razpadu benda daljnega leta 1974 ubral solo glasbeno kariero, leta 2003 pa ponovno oživel zasedbo, ki jo danes sestavlja še basist Mike Watt, prvotni bobnar Scott Asheton, saksofonist Steve MacKay in kitarist James Williamson, ki je leta 2009 zamenjal preminulega Rona Ashetona. Fantje so po tako imenovani reunion leta 2007 izdali ne ravno navdušojočo ploščo The Weirdness, aprila pa je zagledal luč nov glasbeni izdelek Ready to Die, ki je bistven boljši od prejšnjega. Ploščo, ki je izšla pri ameriški neodvisni glasbeni založbi Fat Possum Records, sestavlja deset komadov, vsega skupaj pa je za malo več kot pol ure prijetnega garage roka. Štirideset let je že minilo, od kadar so na ameriških radijskih postajah vrtili ploščo Raw Power, ki je takrat predstavljala neke vrste predhodnico pank gibanja. Nova plošča Ready to Die ni na istem glasbenem nivoju (brez zame, Iggy!), se pa z nekaterimi komadi približuje tistemu glasbenemu trenudu. Tu mislim na primer na pesem Dirty Deal in njen »umazan« sound. Iz tega zornega kota je prav gotovo omembe vreden tudi komad DD's, obočen z MacKayevim saksofonom, a v katerem se tudi pozna poslabšanje Iggyjevega vokala. Album odpira bolj rokerski single Burn, v naslednji Sex & Money pa igra spel glavno vlogo saksofon. Job in Gun sta prijetna garage rock komada, na plošči pa lahko prisluhnemo še tri počasnejšim pesmim in to so Unfriendly World, Beat that Guy in The Departed, v katerih spominja Iggyjev vokal na glas, ki ga je Johny Cash imel v zadnjih mesecih svojega življenja, kar morda ni ravno spodbudno ...

RIM - Letta v odgovor Berlusconiju

»Vlada bo odločno nadaljevala z delom«

RIM - Predsednik vlade Enrico Letta je včeraj med tiskovno konferenco v palači Chigi odločno odgovoril na trditve Siliva Berlusconija, ki jih je slednji posredoval javnosti preko videooposnetka. Med drugim je dejal, da v Italiji pravo deluje in avtonomijo sodstva je treba spoštovati. Dodal je, da bi bil pravi paradoks, če bi se uveljavila ocena, da v Italiji pravo ne deluje, ravno v trenutku, ko vlada predstavlja načrt, s katerim želi pritegniti investicije. Glede trdnosti vlade je Letta dejal, naj ga ne smatrajo za neumneža, vlada bo v pravem trenutku prešla v napad. »Delamo zelo konkretno in pozorno v interesu državljanov«, je še dejal Letta in dodal, da vlada ne bo dopuščala kratkih stikov in bo svoje delo opravljala naprej.

Na sporni Berlusconijev videooposnetek se je včeraj odzvalo tudi Vsestržavno združenje sodnikov, ki je izrazilo grenkobo in zaprepadevanje za še ekrat ponovljeno in že tolkokrat izraženo zaničevanje do italijanskega sodstva. Sodniki, ki vsak dan opravljajo svoje delo korektno in profesionalno, si ne zaslужijo obtožb, da so preganjaci in spletkarji. Ko se opravijo vse stopnje sojenja, je treba sodbo sprejeti, kajti drugače bi odpadla pravila pravne države in z njimi podlaga za urejeno civilno sožitje, je v svoji noti poudarilo združenje sodnikov.

Medtem se je v rimski palači Grazioli sestalo vodstvo Ljudstva svobode. Poleg ministra Alfana sta se srečanja udeležila najbližja Berlusconijeva sodelavca Gianni Letta in Federle Confalonieri. Popoldne je v Rim prišel tudi Silvio Berlusconi, ki se je udeležil odprtja novega sedeža stranke Forza Italia. Ob tej priložnosti je de-

jal, da Ljudstvo svobode podpira vlado iz čuta odgovornosti, poleg tega pa tudi zato, »ker vemo, da bi kriza v tem trenutku pomenila destabilizacijo«. Ponovil je stališče, da v Italiji »žal pravica ni enak za vse, sodbe pa je treba spoštovati samo takrat, ko jih izrečajo neodvisni sodniki«. Vitez je poudaril, da je Ljudstvo svobode preživel pojem in se mora ljudi znova opraviti ime Forza Italia. Pri tem ni pozna-

bil ošvrkniti levice, rekoč, da ni nikdar zanikal komunistične ideologije.

Včeraj je bilo v političnem dogajanju zabeležiti tudi nov napad Beppeja Grilla na predsednico poslanske zbornice Lauro Boldrini, ker je začano prekinila delo zbornice, da bi omogočila dogovor v razpravi o zakonu proti homofobiji. Grillo je predsednico opredelil kot »kos pohištva oblasti«.

Predsednik vlade Enrico Letta

ANSA

VATIKAN - V intervjuju za jezuitske časnike

Papež Frančišek spodbuja Cerkev k razumevanju do hmoseksualcev

VATIKAN - Papež Frančišek je v prvem velikem intervjuju za številne jezuitske časnike, ki so ga objavili včeraj, kritiziral Cerkev, da se preveč ukvarja s homoseksualci, umetno prekinjivjo nosečnosti in kontracepcijo. Cerkev potrebuje pogum, držnost, mora zdraviti in ogreti srca ljudi, je dejal Frančišek, poročajo tudi tiskovne agencije. Dejal je še, kot poroča nemška tiskovna agencija dpa, da mora Cerkev »najti novo ravnotežje« za številne nauke in mora pomagati zdraviti rane ljudi.

Stališča Cerkeve glede vprašanj, kot je umetna prekinitev nosečnosti, so splošno znane. O tem ni mogoče govoriti v nedogled, je bil kritičen poglavar Katoliške cerkve. Dodal je še, da so mu že očitali, da ne govori veliko o tej temi. Ob tem je spomnil tudi, kar je že dejal ob vrtnitvi s Svetov-

Papež Frančišek

ANSA

nega dneva mladih v Rio de Janeiru glede homoseksualcev. »Če ima homoseksualec dober namen in išče Boga, nisem jaz tisti, ki bi obsojal,« je dejal. Spomnil je tudi, da je v preteklosti v Buenos Airesu dobival pisma homoseksualcev, v katerih so omenjali

»socialne rane«, ker so čutili, da jih Cerkev vedno znova obsoja. »Tega Cerkev noče,« je bil odločen papež.

»Najti moramo novo ravnotežje, sicer se bo moralna zgradba Cerkve sesula kot hišica iz kart,« je še opozoril. Odločno se je zavzel tudi proti svetovni Cerkvi, ki bi sprejemala samo skupine izvoljenih oseb. »Ta Cerkev, s katero mislimo in čutimo, je hiša za vse,« je še dejal. »Božje ljudstvo potrebuje pastirje in ne funkcionarje ter državniške večerje,« je opozoril sveti oče.

Dodal je, da se glede sprememb in reform ne bi smeli prenagliči. »Menim, da je potrebno imeti dovolj časa za postavitev temeljev za resnično, učinkovito spremembo,« je še dejal Frančišek in dodal, da sam ne zaupa improvizaciji pri odločitvah, še poroča dpa. (STA)

KOSOVSKA MITROVICA - Žrtev streljanja je bil litovski carinik, pripadniki misije EU

Na severu Kosova ubit predstavnik Eulexa Obsodba Beograda, Prištine in Bruslja

KOSOVSKA MITROVICA / PRIŠTINA / BRUSELJ / BEOGRAD - Na včinsko srbskem severu Kosova je bil včeraj ubit litovski carinik, pripadnik misije EU v državi (Eulex), za katerega so bili usodni strelji. V Eulexu so napad označili za dejanje »strahopetnega nasilja«, ostro so se odzvali tudi v Beogradu, Prištini in Bruslju. Gre za prvi tovrstni incident od razglasitve neodvisnosti Kosova februarja 2008. Kot je sporočil Eulex, so neznanci okoli 7.30 zjutraj streljali na dve vozili njihove misije s šestimi pripadniki. Tриje naj bi bili ranjeni, eden pa je poškodbam podlegel. Gre za Litovca, po neuradnih informacijah za 35-letnega carinika Audriusa Senaviciusa.

Napad se je zgodil na cesti med Kosovsko Mitrovico in mejnim prehodom Jarinje pri kraju Zvečan. Pripadniki misije so bili namenjeni na mejni prehod, da prevzamejo izmeno ob 8. uri. V bolnišnici v severnem delu Kosovske Mitrovice so kasneje potrdili, da so k njim nekaj po 8. uri pripeljali pripadnika Eulexa z dvema streljima ranama v predelu pljuč in trebuha, ki ni kazal znakov življenga. Skoraj uro so poskušali z oživljanjem, a neuspešno.

Območje, kjer je prišlo do napada, so nemudoma zaprli in sprožili preiskavo do godka. Misija bo vložila ves potreben trud, da odgovorne za to strahopetno nasilno dejanje privede pred roko pravice, so zatrdili v Eulexu. Vse morebitne očividce so pozvali, naj se jim javijo. Družini ubitega so izrazili sožalje.

Policija na prizorišču streljanja

vani. Njegov strankarski kolega in podpredsednik srbske vlade Aleksandar Vučić pa je sporočil, da bo odgovor države na ta zločin silovit.

Zajostrejšo obsodbo se je odzval tudi kosovski politični vrh. Kosovska predsednica Atifete Jahjaga je v sporočilu za javnost zapisala, da je bil namen napadalcev destabilizirati državo in spodbuditi ustavnost red. Obenem so po njenem želeli ustvariti vzdušje negotovosti in strahu pred lokalnimi volitvami 3. novembra.

Zajostrejšo obsodbo se je odzval tudi kosovskega premiera Hashima Thacija, ki je bil napad »odvratno in sramotno« dejanje. Obenem so v kosovski vladi izpostavili odločenost, da skupaj z Eulexom, Kforjem in drugimi partnerji uresničujejo svojo ustavno in zakonsko dolžnost krepitev red in mir ter pravno državo na celotnem ozemlju Kosova, tudi na severu.

Prihajajoče lokalne volitve predstavljajo enega od bistvenih elementov in obenem preizkusov uspešnosti posredovanja EU med Srbijo in Kosovom. Predstavljajo naj bi pomemben korak pri integraciji srbske manjšine na Kosovu, še posebej srbske večine na severu Kosova, ki je bila vedno doljev v prvi vrsti navezana na Beograd.

Vodilni predstavniki Srbov na severu Kosova sicer pozivajo k bojkotu volitev, saj še vedno vztrajajo, da so del srbske in ne kosovske države.

Beograd je po drugi strani svojim sodelovanjem na Kosovu jasno sporočil, da si želi njihovega odhoda na volišča. (STA)

IZJAVA PUTINA »Berlusconiju sodijo, ker živi z ženskami«

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je včeraj izjavil, da če bi bil nekdanji italijanski premier Silvio Berlusconi homoseksualec, ne bi imel nobenih težav s pravosodjem. »Berlusconiju sodijo zaradi dejstva, ker živi z ženskami. Če bi bil homoseksualec, mu ne bi nihče niti lasu skrivil,« je med televizijsko razpravo v živo dejal ruski predsednik. Oktobra lani je bil Berlusconi obsojen na štiriletno zaporno kazeno zaradi davčne utaje pri primeru Mediaset. Vrhovno sodišče je sodbo potrdilo 1. avgusta letos, kazeno pa je bila Berlusconiju na podlagi dolčil o delni amnestiji za takšne primere in zaradi njegove starosti avtomatično zmanjšana na 12 mesecev hišnega pripora ali javnih del. Proti njemu pa poteka še več sodnih procesov. Berlusconi, sicer osebni Putinov prijatelj, zatrjuje, da gre pri sodnih procesih proti njemu za politično preganjanje.

Putin je med razpravo tudi povzel poroke istospolnih partnerjev s hudečim delom. »Te politike enačijo družine s številnimi otroki z istospolno zakonsko skupnostjo - vero v Boga in vero v Satana,« je še dejal. Rusija je bila letos deležna kritik mednarodne javnosti, ko je Putin poleti podpisal zakon, ki prepoveduje »homoseksualno propagando«.

Nemčija dobavila Siriji na tone kemikalij

BERLIN - Nemčija je Siriji dobavila več kot sto ton kemikalij, med katerimi so tudi take, ki bi jih Sirija lahko uporabila za izdelavo kemičnega orožja. Kemikalije naj bi Nemčija dobavila med letoma 2002 in 2003 ter 2005 in 2006, je razvidno iz odgovora nemške vlade na vprašanje poslanske skupine Leve stranke, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Dovoljenje za izvoz je bilo po navedbah nemške vlade izdano na podlagi pogoja, da bodo kemikalije uporabili zgolj v civilne namene. Nemška kanclerka Angela Merkel, ki je v omenjenem obdobju že bila na tem položaju, je za nemško televizijo ARD v sredo prav tako zagotovila, da »je glede vseh informacij, ki jih ima na voljo« moč reči, da so kemikalije »bile uporabljeni v civilne namene«.

Nemški politiki tako iz vrst vladajoče koalicije kot opozicije so včeraj na nemško vlado naslovili zahtevo, da podrobnejše pojasni zadevo. Predsednik parlamentarnega odbora za zunanjopolitično Ruprecht Polenz je tako med drugim od ministristva za gospodarstvo zahteval »natančnejše podatke«.

GORICA-TRIČ - V sredo je moški razbil nos bivši partnerki

Nasilje nad ženskami se zaskrbljujoče širi

V ponedeljek je bila v Vidmu ubita mlada odvetniška pripravnica, v sredo zvečer pa je bila ženska v središču Tržiča žrtev nasilnega izpada; njen bivši partner jo je udaril z glavo in ji zlomil nos. Čeprav sta dogodka med sabo zelo različna, opozarijata na pojav, ki se v zadnjih letih širi tudi v naših krajih. Da so ženske vse bolj pogostog žrtve nasilja, potrjujejo podatki, ki jih zbira goriško združenje SOS Rosa.

Njegove prostovoljke so leta 2007 nudile pomoč 25 ženskam, zatem pa je v petih letih število žrtev nasilja poskočilo. Lani je za pomoč zaprosilo 105 žensk, med katrimi je bilo 83 italijanskih državljanek in 22 tujk. V veliki večini primerov je šlo za nasilje psihološkega značaja (98 primerov), fizičnega (61 primerov) in ekonomskega (24 primerov); v zadnjem obdobju je vse bolj razširjen pojaz zaledovanja ob žal vedno prisotnem spolnem nadlegovanju. »Letos še narašča število žensk, ki pri nas iščejo pomoč, saj smo doslej našeli že 86 primerov, večinoma pa gre za italijanske državljanke,« pravijo na združenju SOS Rosa. Število žrtev nasilja narašča v glavnem zaradi dveh razlogov. Prvič, ker je pojav vse bolj razširjen, drugič pa, ker danes pošteče pomoč vse več žensk, medtem ko so v preteklosti raje trpele v tišini. Še vedno pa med žrtvami nasilja vlada strah, saj v povprečju zgolj ena petina žensk prijavi nasilnega partnerja, družinskega člena ali znanca. »Ženske se večkrat bojijo, da se bo v primeru prijave moški maščeval. Ženske se pogosto cutijo premalo zaščitene, zaradi tega težko pride do prijave silam javnega reda, čeprav gre za pomembeni korak v boju proti nasilju,« pravi predsednica združenja SOS Rosa Lidia Scoglio in pojasnjuje, da je pojav nasilja nad ženskami razširjen v vseh družbenih slojih in starostnih kategorijah. »K nam se obračajo pretežno ženske, ki so stare od 40 do 45 let, včasih pa so žrteve nasilja tudi mlada dekleta in upokojenke, celo do 80 let staro-

sti. Pri združenju se zavedajo, da gre za zelo zapleten pojav, zelo pomembna pa je užavečenost ljudi. Prav zaradi tega je združenje SOS Rosa v zadnjih letih zelo prisotno v šolah, ozaveščanje pa poteka tudi preko predvajanja filmov in gledaliških predstav. Pri združenju SOS Rosa je mogoče poiskati pomoč na sedežu v Palacu Alvarez (Ulica Diaz 5) ali preko telefonske številke 0481 32954.

V goriški pokrajini nudi pomoč ženskam, ki so žrteve nasilja, tudi združenje Da donna a donna iz Ronk. Ustanovili so ga leta 1998, ko je nudilo pomoč osmim žen-

skam. Po petnajstih letih je tudi na Tržiškem število žrtev nasilja poskočilo; lani so obravnavali 148 primerov nasilja nad ženskami. Dosej je v petnajstih letih združenja Da donna a donna pomagalo 841 ženskam, kar nedvomno pomeni, da je nasilje izredno razširjeno tudi v naših krajih. »Ker do nasilja pogosto prihaja znotraj družinskih krogov, se mu je včasih zelo težko zoperstaviti. Čim več je treba govoriti o tem pojavu, zato pa ravnokar prirejamo deželn festival, na katerem bi sprengovorili o vseh oblikah nasilja, katerega žrteve so ženske, psihičnega, fizičnega in

ekonomskega,« pravi tržiška občinska odbornica Cristiana Morsolin, ki bo po sredinem nasilnemu izpadu v središču mesta sklical zasedanje občinske komisije za enake možnosti, da bi se pogovorili o dogodu in sploh o nasilju nad ženskami.

Pri združenju Da donna a donna nudijo tudi pravno pomoč ženskam, ki so žrteve nasilja. Združenje ima svoj urad v Ulici Roma v Ronkah, odprije ob ponedeljkih, torkih, sredah, petkih in sobotah med 9. in 12. uro ter ob ponedeljkih, torkih, sredah in četrtekih med 15. in 18. uro (tel. 0481-474700 ali 333-2810048). (av)

NOVA GORICA - Avtomobilov je odločno preveč

Pešce v mestna središča

V razvitih evropskih državah pri načrtovanju urbanističnega razvoja ne dajejo več prednosti avtomobilom

Ob projektiranju nakupovalnih centrov se preveč razmišlja le o dostopu za avtomobilom

FOTO K.M.

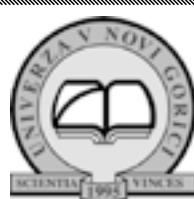
V Goriški regiji pa je prisotna še ena specifika: velike razlike med mestnim in podeželskim prostorom. »Na podeželju je težava obratna: vedno večji del prebivalstva ima težave z dostopnostjo: vaških trgovin in več ... tam je treba razmišljati o kakovostenjem javnem potniškem prevozu,« je prepričan Plevnik.

Kako si je torej moč razložiti toliko količino avtomobilov na Novogoriškem? Gre za statusni simbol ali nujno zaradi nezadostnih možnosti, ki jo ponuja javni potniški promet? »Italija je bila vedno visoko na lestvici po številu avtomobilov na prebivalca in verjetno gre za ta vpliv ob meji. Navezost na avtomobile izvira iz zgleda iz Italije. Pa tudi standard je bil vedno višji na zahodu Slovenije - tako si jaz to razlagam,« odgovarja sogovornik, ki je skupaj s sodelavcem Luko Mladenovičem eno leto pripravljal analizo stanja na področju prometa za območje mestne občine Nova Gorica in okoliških občin Šempeter-Vrtojba, Renče-Vogrsko, Miren-Kostanjevica, Kanal ob Soči, Brda ter občine Gorica. Pripravljena je bila v okviru evropskega projekta Pumas.

Bistvene razlike med Gorico in Novo Gorico, ki sta jih zaznala avtorja študije, so naslednje: »V Gorici je staro jedro, struktura mesta je drugačna. V Novi Gorici je več prostora, kar avtomatsko ponudi več prostora tudi avtomobilom. Tradicija načrtovanja pa je v Italiji daljša - strateško ukvarjanje s prometom se tem dogajalo že prej kot takoj. Tukaj namreč za 15, 20 let zaostajamo za drugimi državami v Evropi. Pri nas je še zmeraj poudarek na starem inženirskega pristopu: ukvarjam se s čim boljšo cestno strukturo, medtem ko so mesta ki so presegla to razmišljanje ugotovila, da jim ukvarjanje z avtomobili slabša kakovost bivanja in so začela razvijati alternative: vse nemotorizirane načine: hojo, kolesarjenje in javni potniški prevoz. Načini torej, ki smo jih že poznali,« poudarja Aljaž Plevnik.

Iz analize torej izhaja, da bi pri načrtovanju mobilnosti kazalo delati na medobčinski in regionalni ravni, v mestih naj bi se promet umirjal, še posebej v središčih, poskrbeti bi bilo treba za celovit razvoj kolesarjenja, integrirane javnega potniškega prometa in upravljanje parkiranja.

Katja Munih

Univerza v Novi Gorici se že dalj časa sooča s prostorsk razdrobljeno raziskovalno in pedagoško infrastrukturo, ki bistveno ovira izvajanje in nadaljnji razvoj dejavnosti.

Univerza v Novi Gorici želi v naslednjih letih rešiti ta problem in s pomočjo evropskih sredstev zgraditi univerzitetno središče (kampus). V luči skorajšnjega začetka nove finančne perspektive, ki jo bo objavila Evropska komisija in s tem povezanimi razpisi za infrastrukturna vlaganja, Univerza v Novi Gorici objavlja in naslavja na vse zainteresirane naslednji

Javni poziv

za prodajo, oddajo ali podelitev stavne pravice za strnjeno zemljišče, na katerem bo možna gradnja univerzitetnega središča (predavalnica, raziskovalni laboratorijski, univerzitetna knjižnica, študentski domovi, večnamenske dvorane).

Najmanjša velikost zemljišča je 6 ha.

Kriteriji za izbiro so: cena, zazidljivost, stopnja komunalne opremljenosti, bližina prometnih komunikacij in višina komunalnega prispevka.

Informativne ponudbe naj vsebujejo mapno kopijo z označenimi zemljišči in veljavnim izpisom iz zemljiške knjige in

podatke z zgoraj navedenimi kriteriji za izbiro.

Podrobnejše informacije lahko pridobite po telefonu: 05 365 35 00, ali po elektronski pošti gvido.bratina@ung.si.

Ponudbe pošljite na naslov:

Univerza v Novi Gorici
Vipavska 13
5000 Nova Gorica,
z oznako »Ne odpiraj: kampus UNG«

Rok za oddajo ponudb je 31. oktober 2013.

Solidarnostni tek

V nedeljo, 22. septembra, ob 13.30 bo na goriškem Korzu Verdi start solidarnostnega štafetnega teka, ki ga prireja deželno karabinjersko poveljstvo in v okviru katerega bodo zbirali prispevke za otroško bolnišnico Burlo Garofalo. Že opoldne bo na startu prisotna občinska odbornica Silvana Romano in Alessandro Vascotto. Kdor želi prispetati, lahko prispevek nakaže na račun banke Cassa di Risparmio del Friuli Venezia Giulia (IBAN IT 38 G 06340 12300 100000009199).

Prijava škode zaradi suše

Občina Šempeter-Vrtojba začenja danes z zbiranjem vlog oskodovancev, ki so utrpteli škodo zaradi posledic letosnje suše na prizadetih območjih katastrofskih občin in prizadetih kulturnih. Obrazci so na voljo na spletni strani občine Šempeter-Vrtojba in v sprememnem pisarni občine. Upoštevali bodo prijave škode, ki bodo prispevale do ponedeljka, 30. septembra. (km)

Zelena rastlina in bel prah

Policisti so v sredo popoldne v Novi Gorici dvema mlajšima moškima - eden od njiju je komaj polnoleten, drugi pa je še mladoleten - zasegli manjšo količino posušene zelenle rastline, za katero so policisti posumili, da gre za indijsko konopljijo. Če bo nadaljnja analiza potrdila, da gre v navedenem primeru za navedeno prepovedano drogo, bodo policisti zoper mladoletno osebo podali obdolžilni predlog na pristojno okrajno sodišče, zoper 18-letnika pa uvedli hitri postopek z odločbo zaradi kršitev določil Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami. Dan prej pa so 28-letnemu moškemu zasegli manjšo količino belega prahu. Če bo analiza potrdila, da gre za amfetamin, bodo zoper njega uvedli hitri postopek. (km)

Nov program na urgencah

Od začetka oktobra dalje bodo v urgenceh goriške in tržiške bolnišnice uporabljali nov računalniški program za upravljanje podatkov bolnikov, ki ga je izdelala družba Insiel. Program bodo uporabljali po vsej deželi in bo povečal hitrost postopkov. Med uvanjanjem novosti pa bo zaradi usposabljanja osebja lahko prišlo do zastojev pri sprejemovanju novih bolnikov, nikakor ne pa pri nudenju pomoči in ne.

RONKE - Knjižnice Povezujejo se od Gradeža do Umaga

Vzpostaviti želijo sodelovanje vseh knjižnic, ki imajo svoj sedež v krajih ob morju od Gradeža do Umaga. Projekt s tem ciljem pripravlja tržiški kulturni konzorcij, ki je včeraj na svojem sedežu v Ronkah gostil delegacijo knjižničarjev in kulturnih delavcev iz Kopra. Goste je nagovorila Miriam Scarabò, ki je odgovorna za pokrajinski knjižnični sistem. »Že dalj časa razmišljamo o povezavi med knjižnicami v obmorskih krajih ob severnem Jadranu, saj imamo skupne interese, druži pa nas tudi prisotnost italijanske narodne skupnosti,« pravi Miriam Scarabò in poudarja, da so bili koprski gostje nad obiskom navdušeni. »Čudili so se, kako malo osebja je v naših knjižnicah. V Kopru je veliko več knjižničarjev tudi, ker imajo podružnice in italijanski oddelki,« pravi Scarabòjeva in razлага, da so včeraj Koprčani poleg sedeža tržiškega kulturnega konzorcija obiskali tudi knjižnice v Ronkah, Tržiču in Gradežu.

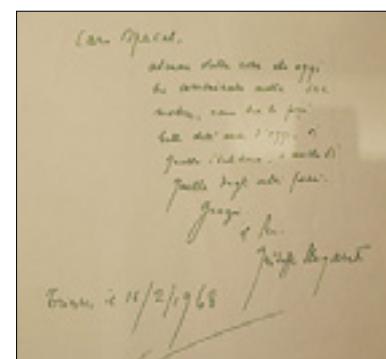
GORICA - Razstava v državni knjižnici

Spacalu čestital tudi Ungaretti

Lojze Spacal v Gorici in ne samo. Kulturno društvo Gradisc'arte je ovrednotilo slovenskega umetnika s kar štirimi razstavami na treh različnih krajih. V glavnem še ne razstavljeni dela iz zasebnih zbirk so na ogled v Gradišču v umetniški galeriji La Fortezza in v deželni galeriji Spazapan, v Tržiču v občinski galeriji Antiche Mura (tam so v večini stvaritve namenjene opremljanju čezoceanskih ladij) in v glavnem pokrajinskem mestu v državni knjižnici v Ulici Mamelei. Podobne pozornosti je lani bil deležen z enakim projektom umetnik Gino de Finetti.

Sredin ogled v Gorici razstavljenih del je odprl ravnatelj Marco Menato, ki je izrazil zadovoljstvo nad projektno formulo, ki jo ponuja kulturno društvo iz Gradišča, nato pa je več kot trideset prisotnih posvetil tudi odkritjem, do katerega je prišlo pred kratkim. Med brskanjem med okvirji, slikami in svitki papirja so prireditelji niza razstav našli posvetilo, ki ga je Lojzetu Spacalu napisal Giuseppe Ungaretti leta 1968 med ogledom slikarjeve razstave v Trstu. Takole je zapisal (prevod): »Dragi Spacal, nekatera izmed del, ki sem jih danes občudoval na twoji razstavi, so med najlepšimi v sodobni umetnosti, tako italijanski kot tisti v drugih deželah. Hvala. Tvoj Giuseppe Ungaretti, Trst, 16.2.1968.«

Umetnostna kritičarka Cristina Feresin je obiskovalcem posredovala nekaj misli in podatkov o Spacalu, ki ga je opredelila kot Slovence, vezanega na Trst in Kras ter hkrati svetu po-

znanega ustvarjalca, ki je uspel preseči krajevno zasidranost. Prireditelji so za goriški del razstave poskrbeli, da je zastopan malodane celoten njegov življensko ustvarjalni lok: od leta 1930, mimo milanske izkušnje leta 1934 in obdobja 1937 - 1938 do čarobnega realizma v letih '50 in čez šestdeseta do osemdesetih let prejšnjega stoletja. Na ogled so risbe, platna, grafike, steklene kompozicije in gobelini. Slednji so poleg »klasičnih« ribiških privezov in kraških motivov še najbolj dopadljivi tudi manj izvedeniškemu očesu. V začetnem obdobju še prisotni človeški liki postopoma izginejo, a kraškega kmeta in istrskega ribiča je slušiti prav v vseh »izdelkih.«

Renzo Pagotto je v imenu Gradisc'arte obrazložil gledalcem, da ima na štiri kraje razmeščena razstava zanimivo in koristno prednost: njene uporabnike kar sili v premikanje po ozemlju in spoznavanje različnih prostorov ter ustanov. Dodal je še privlačno organizacijsko cvetko/ informa-

Ungarettijevo posvetilo (levo); Spacalovo delo (zgoraj); odprtje razstave BUMBACA

cijo: v nedeljo, 29. septembra, prireja Gradisc'arte brezplačen avtobusni izlet v Škrbino na Spacalovo domačijo. Izjemno priliko bo omogočil umetnikov vnuk, ki bo obiskovalce pričakal na sicer zaprti lastnini. Interesenti naj pokličejo tel. št. 338-3419896.

In še res koristen podatek: v gorški državni knjižnici je na razstavi na

razpolago publikacija na osmih barvnih straneh plakatnega formata, na katerih so predstavljene vse štiri razstave in kar izčrpen Spacalov življenjepis vključno z mislimi, ki so jih zapisali Cristina Feresin, Annalia Delneri, Livio Comisso in Zoran Kržšnik. Posnetke je prispeval Maurizio Frulani. (a.r.)

Danes kulturni protest

Na goriškem Travniku bodo danes med 18. in 21. uro s »Septembrski vtiši« izrazili podporo goriški kulturni stvarnosti, še zlasti Kinemaxu, ki ga ogroža odprtje nastajajočega multikina v Vilešu. Pred Neptunovim vodnjakom bo zapelo in zaigralo več glasbenikov in skupin. Prebirali bodo poezijo v različnih jezikih, tudi verze nekaterih slovenskih avtorjev. Svoje knjige bo predstavilo nekaj goriških pisateljev, medtem ko bodo likovni umetniki in fotografji svoja dela razstavili okrog vodnjaka. Ob slabem vremenu bo prireditev v Kulturnem domu.

Spoznavajmo okolico

Lokanda Devetak prireja niz jesenskih izletov z naslovom »Spoznavajmo okolico«, ki bodo ob skorajšnji stoletnici začetka prve svetovne vojne speljani mimo spomenikov, jarkov, kavern in drugih vojnih ostalin na Krasu. Izlete bo vodil raziskovalec krajevne zgodovine Mitja Juren, ki je prvji svetovni na Krasu posvetil več knjig. Prvi izlet bo jutri, udeleženci si bodo ogledali Debelo grižo in Vrh. Drugi izlet bo 5. oktobra, ko bodo obiskali Martinščino, tretji pa 19. oktobra, ko bo na vrsti Brezovec. Vsakič se bodo zbrali ob 8.45, ob 9. uri bo odhod, ob 10. uri malica z domačimi pridelki, ob 13.30 pa kosilo v lokandi Devetak na Vrhu. Prijava je obvezna; za informacije tel. 0481-882488, 0481-882005 in naslov elektronske pošte info@devetak.com.

Hoja s palicami po plaži

Društvo Tržič vabi vsak petek od 10. ure dalje na hojo s palicami po Marinini Juliji. Na glavni plaži se bodo prvič zbrali danes.

BITI

* od danes nudis
Estpiù Isogas
tudi električno

BITI **ZAŠČITENI**
s preprostim in transparentnim upravljanjem položnic

BITI **UDOBNI**
z dobro delujočo storitvijo nedaleč od doma

BITI **SVOBODNI**
z najustreznejšo rešitvijo glede na vaše potrebe

estpiù
isogas en sam dobavitelj za elektriko in plin

NE
BITI

Ulica IX Agosto 15 | 34170 - Gorica | info@estpiù.com | www.estpiù.com | Numero Verde 800-993189

ŽARIŠČE

Blaženi mučenec Miroslav Bulešić in Slovenci

JULIJAN ČAVDEK

Slopošna javnost verjetno bolj površno pozna vlogo mučencev v katoliški Cerkvi in v krščanstvu. Verjetno je o tem še posebej skromno poznavanje, ko gre za mučence v sodobnem času. In vendar je mučenec, ki svoje življenje daruje za vero, izredno pomembna figura za vernika in cerkveno občestvo, saj se je prav na podlagi takega, izrazitega pričevanja, zgodilo marsikatero spreobrnjenje in preobrat, tako v Cerkvi kot v človeški družbi. Naj za primer citiram le mučeništvo prvih kristjanov, ki so bili osnova za širitev krščanstva v takratnem Sredozemljju in Evropi. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi v 20. stoletju, ki je bilo nabito z vojnami in ideologijami ter posledično z mučeništvom, ki ga šele odkrivamo. Mučeništvo torej spada med tiste dobre plati Cerkve in nam lahko marsikaj razkrije, žal pa mu osrednji mediji na splošno posvečajo bolj malo pozornosti, tako da na prvi pogled zgleda le kot neko občasno proslavljanje. V katekizmu katoliške Cerkve pa je zapisano, da je mučeništvo najbolj vzvišena oblika pričevanja resnice o veri, saj gre za pričevanje do smrti.

Letos poleti, med dopustovanjem na istrski obali, sem v poreški baziliki opazil veliko sliko mladega duhovnika Miroslava Bulešića, ki je stala pred oltarjem. Med pridigo je poreški župnik naznani, da je postopek za njegovo beatifikacijo prišel uspešno do konca. Iz Rima je namreč prišla lepa novica, da bo hrvaška Cerkev imela novega blaženega. Slovesnost, kjer bodo razglasili blaženost, pa bo potekala v soboto, 28. septembra, v puljski arenici, kar napoveduje, da bo čez dober teden pomemben dan za katoliško Cerkev na Hrvaškem.

Figura blaženega Miroslava Bulešića je povezana tudi s Slovenci na Primorskem in v Istri. Za duhovništvo se je odločil pri desetem letu. Predno je vstopil v kopersko semenišče, pa je preživel leto pripravnštva v goriškem Alojzevišču. Zaradi nadarjenosti ga je, jeseni leta 1939, puljsko-poreški škof poslal na študij v Rim, kjer je študiral teologijo in filozofijo na papeški univerzi Gregorijani. V duhovniki je bil posvečen spomladan leta 1943 v župniji Svetvinčenat. Težki vojni časi, ki so v tistih letih zaznamovali tudi Istro, so ga postavili pred izredno zahtevno krščansko držo. Kot duhovnik je zavzel stališče, da bo podeljeval zakramente vsem, ki bodo za to zaprosili. Hrvatom, Italijanom in Nemcem. Tudi po končani vojni, kljub nevarnostim in grožnjem, je ostal v Istri in nadaljeval svoje duhovniško poslanstvo. Vključen je bil tudi v obnovljen Zbor svečenikov sv. Pavla v Istri, kjer je imel službo tajnika in se zavzemal za svobodo vere in nemoteno delovanje katoliške Cerkve. Ker je postal med ljudmi zelo priljubljen je to bil moteč za komunistično oblast. Začenjal je dobivati grožnje.

S Slovenci veže bl. Miroslava Bulešića njegovo mučeniška smrt. Tiste usodne dni, konec avgusta 1947, je spremjal mons. Jakoba Ukmara, ki je tudi med kandidati za svetništvo in resnično upajmo, da bo do tega prišlo čim prej. Mons. Jakob Ukmarski v svojih spominih, ki so bili leta 1956 sestavni del gradiva pri prvem postopku za beatifikacijo, opisuje kako je prišlo do nasilne smrti. Bl. Bulešić se je najprej zoperstavil poskusu prekinitev sv. birme v Butetu. Naslednji dan, 27. avgusta 1947, po opravljeni podelitvi sv. birme v Lanišču, sta

bila skupaj z Ukmarem v župnišču, ko je v župnijske prostore vdrla skupina komunističnih nasilnežev. Bl. Bulešić je s prevezanim vratom obležal v mlaki krvi, mons. Jakob Ukmarski pa se je čudežno rešil, kljub hudim poškodbam na glavi. Po okrevanju pa ga je čakal zapor.

V tretje je bl. Miroslav Bulešić povezan s primorskim Slovenci preko kandidata za beatifikacijo Filipa Terčelja. Povezuje ju skupna izkušnja Alojzevišča, kjer sta se morda tudi srečala, čeprav je bil Bulešić še deček, Terčelj pa katehet in duhovni vodja. Čeprav v dveh različnih obdobjih, ju povezuje delo v Zboru svečenikov sv. Pavla, ki je že takoj po nastopu Italije na Primorskem zečelo z narodno-obrambnim delovanjem. Žal je to, tudi danes, na osrednjih slovenskih večkrat prezrto. In na koncu ju veže mučeniško pričevanje za vero. Tako kot Bulešić, tudi Terčelj je bil odpri do vseh, ki so potrebovali pomoč. Med okupacijo Slovenije je v Ljubljani posredoval tudi za partizanskega heroja Tone Tomšiča in njegovo družino. Po vojni pa se je hotel zavzeti za nekatere kmete, ki so bili nasilno izgnani iz svojih domov in posesti v Davči in na Sorici, ker naj bi bili njihovi priimki nemškega izvora. Skupaj z duhovniškim sobratom Francem Krašnjo so ju komunistični terenci 7. januarja 1946 prijeli in ustrelili, ko sta bila na poti proti Železniku in Ljubljani. Poldruge leto kasneje je ista usoda doletela tudi Bulešića.

Pričevanje in žrtev mladega istrskega duhovnika se nam ponuja kot svetel zgled prizadevanja za človekovo dostenjanstvo, za vrednote življenja, medsebojnega spoštovanja in miru. V teh časih in v našem prostoru tega ne gre prezreti.

LJUBLJANA - Slovenski etnografski muzej

Predstavitev akcije tržaške organizacije Fotografaredonna

V Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani so v sredo odprli fotografsko razstavo z naslovom Femminilereale: Naslednja postaja Ljubljana. Razstava predstavlja akcijo tržaške organizacije Fotografaredonna, dobitnice nagrade Evropskega parlamenta. Ob odprtju razstave so pripravili okroglo mizo, na kateri bodo gostili fotografinjo Mariso Ulcigrai.

Pred letom dni je bila razstava v Trstu

KROMA

Poleg avtorice fotografij Ulcigrajeve, ki je na področju angažirane umetnosti v javnem prostoru izpostavila vprašljivost tradicionalnih norm, kako prikazovati ženske, so na ogroglji mizi sodelovale tudi slovenske raziskovalke sociologinja Ksenija Vidmar, antropologinja Renata Šibar in moderatorka Nina Vodopivec. Predstavile in umestile so akcijo v slovenski in širši kontekst. Analizirale so kulturo reprezentacij oziroma konstrukcij žensk iz perspektive polpretekle zgodovine, vključno s socialistično paradigmo "ženskosti" in nato v preobratu iz postsocializma v hiperpotrošništvo.

Akcija Femminilereale je nastala v Trstu lani, ko se je skupina italijanskih aktivistek, članic fotografkskega združenja Fotografaredonna, postavila nasproti tradicionalnim podobam žensk v medijih. Oddaljila se je od idealov ženskosti in ustvarila drugačne podobe najrazličnejših običajnih žensk. Akcija je potekala v treh fazah. Najprej so fotografinje naredile nabor fotografij žensk na oglasih in v urbanejšem okolju, ki so ga nato analizirale. Sledilo je fotografiranje žensk iz različnih starostnih skupin in različnih družbeno-kulturnih okolij, ki pa so živele v istem urbanem prostoru. V sklepni fazi pa so avtorice naredile izbor fotografij in jih razstavile na mestnih avtobusih. Tako so podobe žensk, ki jih srečujemo v vsakdanjem življenju, zamenjale ženska telesa, obdelana z namenom »navideznega« utelešenja lepotnih idealov. Sporočilo, ki so ga avtorice angažirane akcije želele posredovati, je v oživljjanju dostenjanstva žensk.

S predstavljivijo v Ljubljani projekt in akcija potujeta kot potupoča karavana s kritičnim pogledom na kulturo javnih prostorov. V prihodnosti nameščajo podoben pregled pripraviti tudi po drugih urbanih centrih bivše Jugoslavije, kjer bo prav tako pomemben zlasti vpogled v obrat h komercializaciji in trženju ženskih teles.

ODPRTA TRIBUNA

Svobodno tržaško ozemlje mit o raju, ki ga ni bilo

nadzorstvom (železnica, pristaniške ustanove v Trstu in Kopru). Dalje gre za šolske strukture, ki zaposlujejo množičen profesorski in administrativni kader (npr. v šolah manjšin) in kulturno-informacijska podjetja (gledelišč, časopisi, RAI, RTV Koper). Gre tudi za krajevne uprave (dežela, pokrajina, občina), ki bi ob ukinitvi prilivov iz Rima množično odpuščala zaposlene. Posebej v Trstu je treba pomisliti na upokojence, ki s pokojninami preživljajo sebe in včasih ne več mlade sinove in hčere. Nenadni upad priliva iz Rima, Ljubljane in Zagreba bi povzročil v coni A in B likvidnostno krizo: bančni depoziti bi se skrčili, stranke bi jih porabile za preživetje. Sledil bi umik bančnega sistema, ki ne bi ohranjal podružnic na teritoriju, kjer je dober del populacije ostal brez plač in pokojnin. Finančna negotovost bi odtegovala kapitalske naložbe; sledilo bi odpuščanje bančnih uslužbencov in verjetni »beg« kapitala v tujino, bržkone prav v banke v sosednjih državah. Morebiti bi se številni Tržačani in Istrani odločili za parodoksalno izselitev iz STO-ja.

Manjša kupna moč bi dotolkla že obubožano tržaško trgovino, notranja poraba bi se nanašala na osnovne preživetvene dobrine. »Partite IVA«, slobodni poklici in mala podjetja bi zaradi pomanjkanja strank množično zapirala. Recimo, da bi nekako preživelva industrija (železarna, Wartsila, podjetja za vzdrževanje ladjevja), ki se že leta spopada s krizo, da bi ostalo nekaj zavarovalništva. A odbornik Edi Kraus ugotavlja, da večina prebivalstva živi od javnih, ne pa zasebnih sredstev.

To na kratki rok, v prvi fazi novonastale države.

Zagovorniki STO-ja si po začetnem šoku obezpičajo izboljšavo na daljši rok. Tedaj bi imeli »cvetoče pristanišče z veliko novimi delovnimi mestci« (Tone Hočev na Delu 27. julija). Država STO bi imela približno 350.000 prebivalcev (coni A in B), ki bi volili svoj parlament, ta pa vlado. Predstavljam si, da bi bili uradni jeziki slovenčina, hrvaščina in italijančina. Država STO bi morala vzpostaviti vsa administrativna telesa, ki jih zahteva sodobni čas, uredi-

ranje, ki bi kaj kmalu privredo do osiromašenja in najbrž do parodoksalnih zahtev po ponovni priključitvi k Italiji.

Druga zgodba je, če bi STO zaobjelo ob coni A tudi cono B.

Tržaška luka bi izgubila neposrednega tekmeča, saj bi luka Koper, kamor Slovenija vlagla ogromno, prevzela drugorazredni status in izgubila razvojni potencial, ki je objektivno gledano večji od tržaškega zaradi enotnega in globljega zaledja. Izguba obalnega pasu od Ankaranu do Portoroža, recimo na nekem usodnem ljudskem glasovanju, pa bi za Slovenijo pomenila zgodovinsko travmo, ob kateri bi zbledel spomin na koroški plebiscit. Uničen bi bil tisočletni sen slovenskega naroda, izhod na odprt morje. Primorska bi ne bila več Primorska. Krito rečeno: Italija bi prestala izgubiti tržaške pokrajine, Hrvaška pa izgubo pasu Savudrija-Mirna. Slovenija pa si ne bi opomogla od izgube Primorske in svojega edinega pristanišča. Odcepitev od komaj nastale republike bi razvrednotila slovensko samostojnost in slovenski državotvorni nabolj. Bi tedaj Slovenija sploh podpirala izgubljeno koprsko luko (da tržaške ne omenjam)? STO bi imelo v zaledju zagrenjeno celinsko državo, ki bi gospodarske tokove preusmerila na Hrvaško ali pa v Italijo, ne bi pa podpirala ambicij STO-ja. Najbrž bi prav nastanek STO-ja v polnem obsegu (coni A in B) zadal tržaškemu pristanišču smrtni udarec.

Pojavu STO-ja botruje mučna gospodarska kriza, ki je ne more rešiti mikro-država na severnem Jadranu. Niti po drugi vojni, ko je bilo geopolitično stanje »likvidno«, ni prišlo do nastanka STO-ja, ki je mit o raju, ki ga ni bilo, fatamorgana, izstrelek v prazno, tek za izgubljeno mladostjo. Iz slovenskega zornega kota pa udarec v državnost, ki bi se moral - komu na čast? - odpovedati oknu v svet. Na vabilu na shod v Gabrovico sta bili razločno narisani coni A in B, na odcepitveni povorki so menda bili zamejski Slovenci. Tu ne more biti slepomislenja: večina odcepitvenikov hoče celostno rešitev, secesijo obeh predelov - coni A in B. Tega se morajo zavedati tisti, ki ponujajo pravne psevdorazlage, po katerih naj bi bila »legitimna« le odcepitev cono A. Težko razumemo, da se nekateri manjšinski politiki z dolgoletnim stažem ravndušno opredeljujejo za okrnitev primorske naravnosti Republike Slovenije, ki je pravkar praznovala priključitev Primorske na slavuj v Lipici.

Andrej Berdon

Hrvaška (nevaren) tretji polfinalist

LJUBLJANA - V popoldanskem četrtfinalu je Hrvaška premagali Ukrajinco s 84:72 (22:22, 51:35, 70:61). To je bila osma zaporedna zmaga Hrvatov na EP, Ukrajinci pa so že z uvrstljivo v četrtfinalne dosegli največji uspeh na prvenstvih stare celine. Ključni mož hrvaške zmage je bil Simon s 23 točkami, ob tem je dosegel pet trojk, 14 točk je prispeval Bogdanović. Na drugi strani je bil najbolj razpoložen Jeter, ki se je ustavil pri 19 točkah.

Nadaljnji spored EP

DANES, od 5. do 8. mesta: 14.30 Italija - Ukrajina. **Polfinale:** 17.45 Španija - Francija; 21.00 Litva - Hrvaška

JUTRI, za 7. mesto: 17.30 Srbija - poraženec tekme Italija/Ukrajina. **Za 5. mesto:** 21.00 Slovenija - zmagovalci tekme Italija/Ukrajina

ČETRTFINAL - Konec upanja tudi za Italijo

Litva le boljša

Telesno močnejši Litvanci na koncu le prevladali

ANSA

**ANDREA MURA
ko je Litva
»zaprla«
raketo ...**

Trener Jadrana Andrea Mura je tekmoval Italije spremjal neposredno iz Sgtoži.

Litva - Italija 81:77 (22:15, 40:39, 57:58)

Italija: Motiejunas 7 (3:4), Kalnietis 17, D. Lavrinovič 9, Maciulis 13 (7:7), Seibutis 17 (5:5), Kleiza 5 (1:2), Pocius 11, Valančiunas 2.

Italija: Aradori 6 (-, 3:7, 0:1, Gentile 15 (6:8, 3:8, 1:3), Melli 2 (-, 1:2, -), Belinelli 22 (4:4, 6:10, 2:7), Diener 7 (-, 2:3, 1:2), Cusin 4 (-, 2:5, -), Datome 10 (0:1, 2:6, 2:5), Cinciarini 11 (3:4, 4:6, -)).

LJUBLJANA - Italija se je favorizirala Litvi odlično upirala, a ji je v zadnjem četrtini preprosto zmanjkalmoči, saj s takoj majhnim izborom kvalitetnih igralcev ni bilo mogoče do konca klubovati močnejšim nasprotnikom, ki so bili posebno pod košem za razred boljši. Dartome in Be-

linelli sta bila ves čas trn v peti Litve, vendar sta igrala 36 oziroma 37 minut in v zadnjem četrtini, v kateri je dosegla Litva delni izid 15:0 niso bili več tako učinkoviti kot na začetku, Aradori je na koncu precej »pacak, Gentile pa ni mogel več igrati kot zna. Ob hrabrem Cusinu sta v prvem delu tekme dosti pokazala tudi Diener in Cinciarini, vendar je njun doprinos postopno ugasnil.

Precej bolje so začeli Litovci. Po vodstvu z 9:2 so brez večjih težav obdržali naskok do konca prve četrtine. To ji je uspelo predvsem po zaslugu trdne obrambe in boljšega skoka, s katerim so tekmečem preprečili mete iz drugih akcij, sami pa si pripravili nekaj priložnosti za protinapade. Niso pa vseh izkoristili in v nadaljevanju so Italijani počasi, a vztrajno zmanjševali prednost Litve. Prav ob koncu četrtine so, potem ko so zaostajali z 32:38, izkoristili še nekaj napak Litve, dosegli nekaj lahkih košev ter po uspešnem metu Marca Belinellija v zadnjih sekundah prišli le še na -1 (39:40).

Pri 41:40 je Italija prvič na tekmi vodila, nato pa se je razvila oster boj za vsako žogo in točko. Dva hitra protinapada Italije in še zadeti dodatni prosti meti so Litvo prvič postavili v položaj, ko je lovila tekmece. Ti so si priborili tri točke na skok (56:53), pred zadnjim četrtino pa orhanili še eno.

O vsem je tako odločalo zadnjih deset minut. Te pa je Italija začela katastrofalno. Kar pet minut namreč ni dosegla niti točke. Ko pa so Italijani le začeli zadevati, je bilo za preobrat že prepozno, lahko so le še ublažili poraz.

OSEBNO V NAPADU

V vsem tem, kar se je včeraj (zame) dogajalo, je le ena mala tolaza. Ali se še kdo spominja moje »instant« napovedi o razpletu tega prvenstva, ki sem ga objavil v prvi kolumni? Prva Španija, druga Litva, tretja Francija, Slovenija izpade v četrtfinalu v stilu »kakšna škoda, »kakšna smola?« Ha...konec končev nisem bil toliko daleč...mi boste oprostili, če malo egoistično prihajam do zaključka, da se na košarko vendar le nekaj razumem.

Po tekmi Slovenije se mi je danes zdgodilo, da v pogovoru z znanci pride na dan stvar, ki me vedno najbolj vrže s tira. To, da so namreč vsi, ki mislijo, da so izvedenci, fantastični in nezgrešljivi generali po izgubljeni bitki. »Če bi igrал tale... zakaj ni trener tega zamenjal, ker bla...bla...« itd. Jaz sem po svoje zelo enostavna duša in skušam vedno razmišljati najprej v luci zdrave pamet. Torej: Slovenija-Francija. Moje razmišljjanje je zelo enostavno: da neka ekipa doseže s svojimi centri 2 točki v celi tekmi in prsti nasprotnikom 17 skokov v napadu, ko meče v prvem polčasu 1 na 14 točke, torej ne zadeva niti od zunaj, da strnem, nisi zadeval ne od spodaj ne od zunaj in ob tem si pustil nasprotniku preveč skokov v napadu, potem po moje res ni rešitve. Ko igras fanatično obrambo in prisiliš Francoze s tremi zvezdniki NBA lige in s skakalci pod obročem, ki so veliko eksplozivnejši od tvojih, da dajo v enem celiem polčasu 24 točk in ob vsem tem zaostajaš za dve točki, potem se ti po vsaki zdravi pameti zelo slabo piše. Stara italijanska zgodba o prekratki odevi. Zakaj ni igral Joksimovič, da bi lovil Parkerja po igrišču in ga utrudil? Kdo pa bi ti potem igral v napadu, ki je bil v resnici prava rak rana tekme? Je igral preveč časa Lakovič? Ki je prav tisti igralec, ki je v zgodovini že neštetokrat sam zmagoval tekme za Slovenijo. Zdaj ima pač 35 let, je že v padajoči paraboli svoje kariere, ni mogel dobro trenirati in ni v pravi formi, vedno mu zmanjka centimeter ali sekunda, drugih playev nimamo. To je kruta resnica. Moramo zato igrati 200 na uro po meri bratov Dragić, kar pomeni, da je treba stalno leteti po parketu brez najmanjše menjave ritma, brez nobenega skupinskega koncepta o napadanju postavljene obrambe in posledica vsega tega je seveda, da ko se brata upehata nastane polom. Tommaso Maria, ki je sedel zraven mene med tekmo (in mi je kot mlajši kolega zagotovil odlično mesto na tribuni s tem, da ga je zasedel uro pred prvo tekmo, za kar se mu iskreno zahvaljujem) lahko priča, da sem med akcijo Slovenije neke tri minute pred koncem ob izidu minus 7 rjovel kot obseden »Passa a Domen, passa a Domen, porca...!«, ko je Goran mencial z žogo na sredini igrišča, iskal seveda nemogoč prodor (ne vem zakaj, ali Francozi so ga čakali...), medtem ko je bil Domen na trojki popolnoma sam, in to ne le nekaj sekund, ampak točno med celim napadom.

Parker je seveda igral kot zna. Tehnični komentator RAI-a Michelini mi je povedal, da je pred dvema letoma sledil treningu Francozu. Po prvi akciji je Parker zakritjal svojim kolegom iz NBA: »Fantje, to ni NBA, tu se igra druga košarka!«. Vidite torej zakaj je tako dober.

Moralna zgodbe? Pobjedilo je bolji.

piše Sergio Tavčar

OD 5. DO 8. MESTA - Slovenija našla dovolj moči za gladko zmago proti Srbiji**Za Maljkovića so heroji**

Srbski trener hvali organizacijo zveze in pušča odprta vrata za nadaljevanje sodelovanja - Z zmago do nastopa na SP 2014 v Španiji -

LJUBLJANA - Slovenska košarkarska reprezentanca bo domače evropsko prvenstvo končala vsaj na šestem mestu. Slovenske sanje o medalji so v četrtfinalu razblinili Francozi, v tekmi za razvrstitev od 5. do 8. mesta pa so junaki premagali Srbijo, s čimer so si zagotovili mesto na svetovnem prvenstvu 2014 v Španiji, za 5. mesto pa bodo igrali jutri ob 21. uri, tekmeč bo znan danes popoldne.

Slovenska reprezentanca je na eurobasketu že lela osvojiti eno od medalj, po porazu proti Franciji pa je bilo jasno, da se to ne bo zgodilo. Slabih 16 ur po četrtfinalnem obračunu je moralna na parket dvorane Stožice stopiti še enkrat, nasproti pa so ji stali Srbi. Kje so našli dovolj moči, ni jasno. So pa pokazali odlično predstavo in povsem zasluženo zabeležili pomembno zmago. Bili so boljši v vseh elementih igre, tako da uspeh niti za trenutek ni bil pod vprašajem. Tudi trojke so metalni bistveno boljše kot dan prej proti Franciji (11:27).

«Všeč mi je, da je narod videl, da

naš posel opravljam super profesionalno. Nad mejo bolečine in napora. Štiri najst ur smo imeli za pripravo. Bili smo

«V nedeljo bom prost trener. Zaradi velike korektnosti vseh ljudi na zvezni, bom predlagal, da si vzamemo pavzo. Da dobro razmislimo, da se malo ohladimo od vsega tega vrveža, potem pa se usemem v dogovorimo. Ko sem podpisal za Slovenijo, sem imel ponudbi še dveh drugih reprezentanc. Odločil sem se za Slovenijo, ne samo zaradi evropskega prvenstva, ampak zaradi dela, s katerim sem izredno zadovoljen. Ti ljudje delajo izredno. V Evropi so tri ali štiri zvezne, ki tako delajo, slovenska dela najbolje. Zato zasluži korektnost. Smo profesionalci. V nedeljo končujem, potem se bomo dogovorili ali bomo nadaljevali ali se bomo razšli,» je zaključil 61-letni trener.

Slovenija - Srbija 92:74 (30:16, 53:35, 71:55)

Slovenija: Lakovič 7 (4:4), Balažič 9 (2:2), Murić 3, Blažič 15 (4:6), Nachbar 7 (2:2), G. Dragić 15 (8:10), Z. Dragić 23 (4:4), Vidmar 3 (3:6), Begić 10 (6:8). Srbija: Nedović 8 (3:5), Mičić 7 (5:6), Bogdanović 11, Beljica 5 (3:4), Marković 4, Kalinić 1 (1:2), Gagić 12 (4:6), Nen. Krstić 16 (6:7), Katić 6, Štimac 4 (2:2).

na tleh. Vstali smo. Vsaka čast igralcem. Zame so heroji. Domen Lorbek ima poskodovan koleno, hotel je igrati. Vzel je tablet in hotel igrati. Jaz mu nisem dovolil. Všeč mi je, da narod na ulici živi z nami. Če bi bila tekma kasneje, sem prepričan, da bi bilo še vsaj tisoč ljudi več,» je po tekmi s Srbijo dejal Maljković.

In napoved za polfinal? »V finalu bosta igrali Litva in Španija!«

Fiorentina brez težav

FIRENCE - Povratek na evropsko sceno po treh letih je Fiorentina v evropski ligi proslavila z laško zmago s 3:0 (1:0) proti portugalskemu moštву Pacos Ferreira (strelci Rodriguez, Matos in Rossi, Iličić ni igral), ki pa je v domači ligi na repu leštvice. V skupini B sta si nasproti stala slovenska napadalca Tim Matavž v dresu PSV iz Eindhovenova in Roman Bezjak v majici Ludgorca Razgrada. Uspešnejši je bil slednji. Ne le da je zmagal z 2:0, Bezjak je tudi zadel.

Večerni izid: Lazio - Legia Varšava 1:0

Prehuda kazen za Maribor

MARIBOR - Mariborčani so novo sezono evropske lige, že tretjo zaporedno, začeli s porazom proti Rubinu iz Kazana z 2:5. «Tatarski milijonarji», rusko moštvo je po igralski zasedbi vredno precej več kot mariborsko, so povedli zdaj v prvem polčasu, kljub borbeni igri Maribora pa prednost zadržali do konca. V izdihljahih tekme so zabilo še dva gola in slavili s preveliko razliko glede na dogajanje na zelenici.

ODBOJKA - Evropsko moško prvenstvo na Poljskem in Dansku

Za naslov 16 moštev

ZORAN JERONČIČ »Slovenija tako močne ekipe še ni imela«

Novogoriški strokovnjak Zoran Jerončič, ki bo letos v 1. ženski slovenski ligi vodil štajerskega novinca ŽOK Braslovče (že v prvem krogu 12. oktobra ga čaka tekma proti Kopru tržaškega trenerja Marka Kalca), stavi na uspešen nastop Slovenije na letošnjem EP.

»Razlogov za optimizem je več. Prvič, Slovenija še nikoli ni imela in najbrž tudi ne bo imela več tako nadarjene generacije odbojkarjev, kakršno ima zdaj. Vsi glavni igralci igrajo v klubih pomembnih evropskih prvenstvih, italijanskega, poljskega, turškega. Drugič, od pomladni naprej so imeli izjemne razmere za priprave, kot še nikoli doslej, kajti Odbojkarska zveza Slovenije tokrat ni varčevala s sredstvi. Tretjič, Luka Slabe je mlad, kakovosten trener, ki je študiral fizioterapijo v ZDA, tam se odbojkarsko izobraževal na vrhunski ravni, v reprezentanco pa je vnesel ameriško miselnost, to se pravi, red, disciplina, resen pristop do dela. Slovenija ima širok izbor enakovrednih igralcev, uvrstitev v četrtfinale ali blizu njega je realna,« meni Jerončič.

O Italiji ima drugačno mnenje. »Technično in taktično Italija ostaja v svetovnem vrhu, toda meni se zdi, da so cilji sedanjega moštva usmerjeni že v olimpijske igre 2016 v Rio de Janeiru, letošnje evropsko prvenstvo je le prehodnega značaja. Za sedanjem ekipo, v kateri so tudi igralci iz A2-lige, so znanci padci in vzponi v učinkovitosti. Uvrstitev v polfinale bi bila za Italijo že uspeh.«

Kaj pa favoriti? »Na prvem mestu je Rusija, sledita Bolgarija in Poljska, četrtega polfinalista pa je že težko napovedati. Možno so presenečenja. Lahko bi bila to Italija, Nemčija, manj možnosti pripisujem Srbiji, po tistem bi upal v presenečenje Slovenije. Slovenija ima ekipo, ki lahko meri na nastop na naslednjih olimpijskih igrah,« je še napovedal trener iz Liga pri Kanalu ob Soči. (ak)

Globoko v senci eurobasketa, posebno še za slovensko in italijansko javnost, se bo danes na Poljskem in Dansku začelo tudi evropsko odbojkarsko prvenstvo za moške. Morda pa bi se lahko prihodnji teden, potem ko bo v Ljubljani padel zastor, zanimanje za dogajanje ob mreži le povečalo. Med 16 moštvimi, ki nastopajo na severu Evrope, sta namreč tudi Italija in Slovenija. Če za Italijane že desetletja velja, da so v središču pozornosti, pa bi to bila lahko tokrat tudi Slovenija.

Italija, finalist zadnje izvedbe leta 2011 na Dunaju (prvak je Srbija), nastopa na tem prvenstvu s pomlajeno postavo, v kateri pa so nosilci igre kot so Savani, Zajčev, Birarelli, Parodi in podajalec Travica že zelo izkušeni, medtem ko sta center Piano in libero Rossini novinka na tej ravni. Očitno je, da potrjeni selektor Berruto začenja nov olimpijski cikel, to pa še ne pomeni, da Italija na tem prvenstvu nima nobenih možnosti za visoko končno uvrstitev. Glavni orožji mlade, a visoke italijanske postave naj bi bila blok in servis.

Slovenci, ki bodo prvo tekmo odigrali danes proti branilcem naslova Srbom, bodo na evropskem prvenstvu igrali že četrtič zapored, prvič pa njihov cilj ne bo ena posamična zmaga, ampak uvrstitev v četrtfinale. Zato bodo morali v predtekmovalni skupini osvojiti eno izmed prvih treh mest, če

Selektor italijanske reprezentance Mauro Berruto

ANSA

ne bodo prvi, pa bodo morali biti uspešni v dodatnem boju za četrtfinale, v katerem bodo sodelovale drugo in tretjeuvrščene reprezentance skupin. Slovenska skupina C se v «play off» križa s skupino A, v kateri bodo igrale Italija, Belorusija, Danska in Belgija.

Na mestu podajalca naj bi igral Dejan Vinčič,

na mestu libera Miha Plot, na mestu korektorja Izolan Mitja Gasparini, na mestih blokerjev Alen Pajenk in Matevž Kamnik, sprejemalca pa bosta Klemen Čebulj in Tine Urnaut ali Matevž Kamnik.

Sestava skupin in današnji 1. krog

Skupina A (Odense)

17.30 Belgradi - Belorusija; 20.45 Danska - Italija

Skupina B (Gdansk)

17.00 Francija - Slovaška; 20.00 Poljska - Turčija

Skupina C (Herning)

17.00 Slovenija - Srbija; 20.00 Finska - Nizozemska

Skupina D (Gdynia)

17.00 Rusija - Nemčija; 20.00 Češka - Bolgarija

Tako Slovenija na EP

Podajalca: Dejan Vinčič (1986) Maliye Milli Piyango; Grega Ropret (1989) ACH Volley

Sprejemalci: Tine Urnaut (1988) Izmir; Andrej Flajs (1983) ACH; Jan Pokeršnik (1989) ACH; Klemen Čebulj (1992) Ravenna

Blokri: Alen Pajenk (1986) Jastrzebski; Matevž Kamnik (1987) Izmir; Matej Vidič (1986) ACH; Danijel Koncilja (1990) Dob

Korektorja: Mitja Gasparini (1984) Verona; Alen Šket (1988) Modena

Libera: Miha Plot (1987) brez kluba; Jani Kovačič (1992) Dob

Tako Italija na EP

Podajalca: Saitta (1991) Molfetta, Travica (1986) Macerata.

Korektorja: Vettori (1991) Piacenza, Zaytsev (1988) Macerata.

Sprejemalci: Lanza (1991) Trento, Kovar (1989) brez kluba, Parodi (1986) Macerata, Savani (1982) brez kluba.

Blokri: Beretta (1990) Modena, Birarelli (1981) Trento, Mazzone (1992) Molfetta, Piano (1990) Città di Castello

Libera: Giovi (1983) Perugia, Rossini (1986) Latina.

Sampdoria bo trenirala v Križu

Tržaški Rocco bo jutri ob 18. uri gostil tekmo A-lige med Cagliarijem in Sampdorijem. Moštvo iz Genove bo trening pred tekmo opravilo jutri zjutraj na nogometnem pravotniku v Križu med 9.30 in 11.00.

Drevi tudi Bor-Jadran

Košarka: 20. memorial Boris Tavčarja. Spored, 19.00 Breg - Ščana, 21.00 Bor Radenska - Jadran.

Namizni tenis: Ana Bržan se je izkazala na turnirju Top 12 v Terniju

Slovenska namiznoteniška igralka iz Trsta Ana Bržan (levo na zmagovalnem odru) je na turnirju za posameznice v Terniju dosegla lep uspeh. Prvi dan bojev je osvojila 2. mesto na turnirju Top 50 in se na ta način uvrstila v tekmovanje Top 12, kjer je spet osvojila drugo mesto, kar je pomenilo seveda še večje presenečenje. V tem tekmovanju se je zmagala z 3:2 oddolžila močni Cavallijevi za poraz v sobotnem finalu. Premagala je tudi Galianovo in Zefirovo. Za prvo mesto pa je po neskončnem boju izgubila proti prvokategornici Colanijevo z 2:3.

Bržanova odhaja zdaj v Lignano, kjer bo od 20. septembra do 5. oktobra spremljala italijansko namiznoteniško reprezentanco kot sparing partner in pomožna trenerka na evropskem prvenstvu invalidov.

ODOBJKA

Zalet podobo ekipe še vedno izoblikuje

Pokal Bazoviških žrtev je bil priložnost za prvi letosnji nastop treh naših najboljših odbojkarskih ekip, to so Sloga Tabor (moška B2-liga), združena goriška ekipa Olympia (moška C-liga) in združena ekipa Zalet (ženska C-liga).

Sloga Tabor se je na turnirju predstavila brez treh standardnih igralcev, to so David Cettolo, Stefano Sirch in Marco Bolognesi, zato bo treba za očeno o njeni letosnji moči najbrž počakati do začetka prvenstva, saj se ekipa odpovedala tudi nastopu v državnem pokalu. S prihodom iz Gorice mladega podajalca Samuela Princija so zapolnili vrzel. Princi, ki bi letos težko igral v članski ekipi Olympie (pred njim sta Filip Hlede in Jan Černic), bo pri Slogi Tabor rezervni Ambrož Peterlin, trener-igralec Jerončič pa ga je dalj časa preizkusil že na sobotnem turnirju v Repnu. Dober vtis je zapustil tudi tolkač Antonino Iaccarino, v Sloginem taboru pa pravijo, da je Bolognesi še boljši.

Vše vedno zelo široki, toda precej popolni zasedbi se je v Repnu predstavila združena ekipa vseh naših goriških društev, ki ne skriva želje po napredovanju v B2-ligo (pogovor s trenerjem Marchesinijem smo objavili včeraj), v precej drugačnem položaju od začetnih načrtov in pričakovanju pa je trenutno ekipa Zaleta. Na Pokalu Bazoviških žrtev je zaradi odsotnosti mnogih standardnih igralk nastopila v zelo pomlajeni postavi. Že pred pričetkom sezone je zmanjkal Anja Grgič, ki je med poletjem steknila hudo poškodbo kolena (uspešno se je operirala pretekelo sredo in upa, da bo februarja lahko začela s treningi), zaradi zdravstvenih težav pa ne trenira niti izkušena podajalka Karin Crissani. Ker so bo v ekipo vrnila kasneje od načrtovanega in je v bistvu nenadomestljiv člen začetne postave, so si prizadevali, da bi zanj našli vsaj začasno nadomestitev (zdaj se pogovarjajo s Faniko Starc), vendar je zaenkrat še nimajo. Ker sta na Pokalu manjkali tudi Jessica Štoka, Tanja Babudri in Giulia Spanio (nastop prvih dveh v ligi ni vprašljiv, tretjo pa ovirajo službene obveznosti), je bil trener Bosich prisiljen poslati na igrišče celo vrsto mladih igralk, ki bodo sicer predvidoma nastopile v drugi ekipi (1. divizija) in prvenstvu mladink in so zdaj še premalo izkušene, da bi jih lahko bilo hkrati na igrišču v tolikšnem številu, ne da bi to vplivalo na učinkovitost ekipe.

Postava, ki je lani končala sezono (in je na papirju enaka letosnji), je z dobrimi nastopi v drugem delu pripravila obetavno izhodišče za letošnjo sezono, a je seveda tudi nujno, da vse izkušene igralke igrajo (zdaj z Zaletom trenerira tudi veteranika in nekdanja slogašica Elena Prestifilippo, a je lastnik njenih izpisnic konkurent Millennium), predvsem, da imajo dovolj izkušenega podajalca, da lahko igralke tudi redno trenirajo. V tem primeru bo tudi lažje v ekipo vključiti mlade. Nekaj perspektivnih vsekakor imajo. (ak)

Čas je za ...

DAN ZABAVE IN POPUSTOV

SOBOTA, 21. 9. 2013

VES DAN
POPUSTI DO

-30%

★
**VELIKA OTROŠKA
ZABAVA**
IGRALA, DJ, NAGRADA

★
MET NA KOŠ
NAGRADNA IGRA

★
**ZAKLJUČNA
PRIREDITEV
S PRESENEČENJEM**
OB 19h

www.supernova.si

NAKUPOVALNI CENTER
SUPERNOVA ●
NOVA GORICA

Mercator

OBI

**SPORTS
DIRECT.com**

Optika Clarus

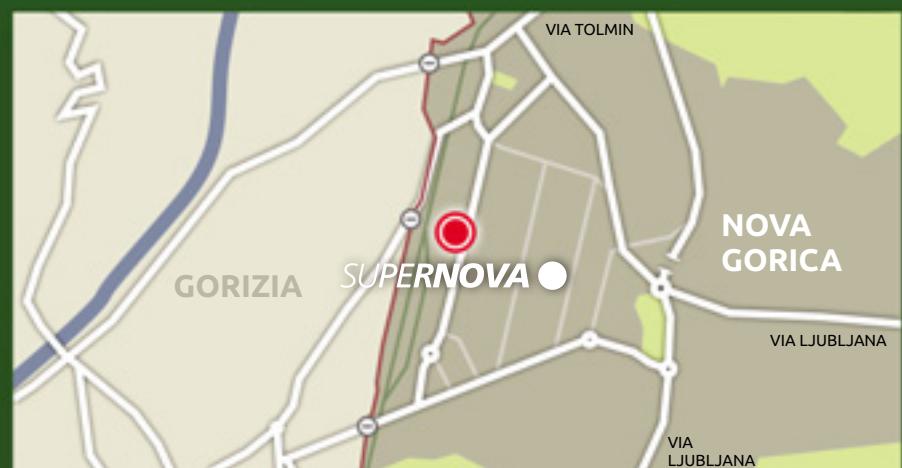
**BABY
CENTER**

kik
TOKO-DISKONT

TEDI
Av.Easy World

Mr. Pet
Trgovina za živali živalskega

SUPERNOVA NOVA GORICA, Prvomajska ulica 35, 5000 Nova Gorica

Izpolnite kupon, ga 21. 9. oddajte hostesi v Supernovi in ob 19h pričakujte presenečenje!

IME IN PRIIMEK

PODPIŠ

NAKUPOVALNI CENTER

SUPERNOVA ●
NOVA GORICA

NASLOV

Naslov: SUPERNOVA NOVA GORICA,
Prvomajska ulica 35, 5000 Nova Gorica

POŠTA IN KRAJ

TELEFON

E-NASLOV

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

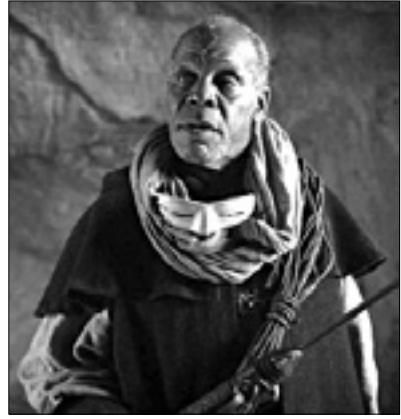
6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30**
 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.10** Tale e quale show **23.25** Aktualno: Tv7

Rai Due

7.00 Risane **8.20** Nan.: Heartland **9.05**
 Nan.: Settimo cielo **10.30** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.20** Nad.: Il nostro amico Charly **12.10** Nad.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.50** 20.30, 23.30 Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: Squadra Speciale Cobra 11 **19.35** Nad.: NCIS **21.05** Nan.: Una mamma imperfetta **21.10** Nan.: NCIS – Los Angeles **21.55** Nan.: Bates Motel **23.45** Pre-sunto colpevole

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **8.00** Agorà Estate **10.20** Film: Io, Semiramide **12.00** Dnevnik **12.25** Per ridere insieme con Stanlio e Ollio **13.05** Nad.: Terra nostra **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **15.05** Nan.: Le nuove avventure di Flipper

15.50 Film: Age of the Dragons **17.15**
 Dok.: Geo Magazine **18.55** 23.05 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Simpatiče canaglie **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Il gioiellino **23.45** Reportaža: Correva l'anno

Rete 4

6.20 Mediashopping **6.50** Nan.: Chips **7.45**
 Nan.: Charlie's Angels **9.00** Nan.: Siska **10.00** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik. Vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.35** Nan.: My life **16.05** Film: Il principe e la ballerina **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.25** Aktualno: Quinta Colonna – Il Quotidiano **21.10** Aktualno: Quarto Grado

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Talk show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il Segreto **16.55** Talk show: Po-

meriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Serija: Baciemo le mani, Palermo – New York 1958 **23.55** Talk show: Matrix

Italia 1

6.55 Nan.: Friends **7.50** Nan.: La vita secondo Jim **8.45** Nad.: Tutti in famiglia **9.45** Nad.: Royal pains **10.35** Nad.: Dr. House – Medical Division **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nad.: What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.30** Nan.: Two Broke Girls **16.00** Nan.: How I met your mother **16.25** Nan.: Community **17.50** Nad.: Mike & Molly **18.15** Show: Si salvi chi può **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami

21.10 Film: Transformers 3 (akc., ZDA, i. S. Labeouf)

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Cofee break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nan.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: The District **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: Gufo grigio **23.25** Dnevnik – Night Desk

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Aktualno: Musa Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Rubrika: Qui studio a voi studio News **16.30** Dnevnik **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **19.30** Dnevnik **20.00** Happy Hour **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Ring **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved

6.05 Kultura **6.15** Odmevi **7.00** Dobro jutro **10.10** Risane, otroške nan. in odd. **11.55** Panoptikum **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.35** Polnočni klub **15.00** Poročila **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.45 Risanke **16.00** Odd.: Sprehodi v naravo **16.30** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.00** Odbojka EP, Slovenija – Srbija, prenos **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Slovenska kronika **20.00** Graška gora poje in igra 2013, 2. del **21.25** Na lepše **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.10** Polnočni klub

7.00 Otroški program: OP! **8.15** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.10** Dobro jutro **12.40** Točka **13.30** Polaganje temeljnega kamna za Islamski kulturni center v Ljubljani, pon. **14.10** Osmi dan and **14.40** Knjiga mene briga **15.00** Dok. film: Otroci na čakanju **15.55** Mostovi - Hidak **16.25** Žogarja **17.00** 20.00 Košarka: EP **17.45** 1. tekma, prenos **20.50** 2. tekma, prenos **23.30** Film: Ženska, pištola in špagetarija

6.00 19.55, 22.00, 23.25 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kro-

nika **7.35** Aktualno **8.00** Kolegij predsednika Državnega zborna, prenos **10.00** Izredna seja Državnega zborna, prenos **12.00** Kolegij predsednika Državnega zborna, prenos **19.00** Dnevnik **19.25** Beseda volilcev **19.30** 21.55, 23.30 Kronika **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** 22.35 Aktualno **20.15** 23.10 Tedenski pregled **20.30** Poslanski premislek **20.40** Slovensi Evropi **21.30** 22.50 Žarišče **22.05** Prava ideja **23.40** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** City folk **15.00** Vesolje je... **15.30** Nogomet, Evropska liga **17.15** Kino Premiere **17.25** Mediteran **18.00** Fens **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Potopisi **20.30** Le parole più belle **21.00** Il nostro veleno quotidiano **22.15** Odbojka - EP **23.15** Arhivski posnetki

Tv Primorka

8.00 19.30, 21.30 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani **8.35** 10.00, 16.30, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** 16.45 Pravljička **9.00** 18.30 Naš čas **10.30** Videostrani **17.30** Primorska znamenja **20.00** Med nami **21.00** Pod drobnogledom **22.00** Glasbeni večer, sledi TV prodajno okno, videostrani

POP Pop TV

6.00 Risane in otr. Serije **8.35** 16.45 Nad.: Vihar **9.30** 10.40, 11.50 Tv prodaja **9.45** 14.55 Nad.: Ljubljena moja **10.55** 15.50 Nad.: Rožnati diamant **12.05** 17.55 Serija: Divja v srcu **13.00** Nan.: Trafika **13.30** Nan.: Naša mala klinika **14.25** Nad.: Mladi zdravnički **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 21.45 24UR - novice **20.00** Film: Zmenek (kom., i. S. Carell) **22.15** Film: Ljubezenki piškotek **23.05** Eurojackpot

Kanal A

6.55 Risane serije **7.50** Nan.: Jimova družina **8.15** Faktor strahu ZDA **9.10** 13.00 Nan.: Policisti v Los Angelesu **10.00** 17.05 Serija: Puščica **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** Malo za šalo **13.50** 19.00 Nan.: Dva moža in pol **14.20** Film: Bela modela (kom.) **16.30** 18.00, 19.55 Svet, Novice **16.35** Nan.: Bedarje mojega očeta **19.25** Nan.: Kako sem spoznal vajino mama **20.05** Film: Skrivnostna sled **22.30** Film: Sanjsko moštvo

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni Studio D; 13.20 Zborovska glasba, sledi Music Box; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprtka knjiga: Franja Bojc Bidovec: Ni neškornih poti – 5. nad.; 18.00 Kulturni dogodki; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 0.00 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pridelitve danes; 10.00 Evropa osebno; 11.00 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Čisto blizu nas; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Dnevnik; 20.00 Utrip kulture; 20.30 Rončel na obali; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Potletna promenada.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
 6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Caleidoscopio Istriano; 8.35, 17.33 Evroregione News; 8.40 Robe del mio orto; 8.50, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Po-

Petek, 20. septembra
La 7, ob 21.10

The social network

ZDA 2010
Režija: David Fincher
Igrajo: Jesse Eisenberg, Andrew Garfield, Justin Timberlake in Rooney Mara

VREDNO OGLEDA

Film, pripoveduje o nastanku facebooka, socijalnega omrežja, ki si ga je leta 2004 zamislil Mark Zuckerberg, socialno zavrt študent prestižnega Harvara. Mark se nekoga večera sporeče s svojim dekletom, ki zoprtega obsedena z računalnikom tudi takoj pusti. Mladič iz maščevanja punco najprej popljuva na svojem spletnem dnevniku, nato pa še isto noč okjen ustvari spletno stran, ki namiguje, da so vse študentke vlačuge, in obiskovalce vabi, naj ocenjujejo njihov videz. Nepričakovana priljubljenost spletnih strani porodi idejo o nečem večjem, mnogo večjem, ki pa postavi pod vprašanje pomen priateljstva, etike in nepričakovane bogatjenja...

Primorski dnevnik

Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
 Družba za zalo

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.49 in zatone ob 19.06
Dolžina dneva 12.17

LUMINE MENE
Luna vzide ob 19.24 in zatone ob 7.52

NA DANŠNJI DAN 1986 – Na zahodno in srednjo Evropo je bilo obsežno območje za september izrazito visokega zračnega tlaka. V Novem mestu in Murski Soboti je tlak, preračunan na morski nivo, dosegel kar 1037 hPa, v Ljubljani in Murski Soboti 1036 hPa.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.02 najnižje -50 cm, ob 11.32 najvišje 60 cm, ob 17.57 najnižje -49 cm, ob 23.46 najvišje 29 cm.
Jutri: ob 5.22 najnižje -38 cm, ob 11.52 najvišje 54 cm, ob 18.28 najnižje -46 cm, ob 0.19 najvišje 19 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 21,3 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 21 2000 m 7
1000 m ..... 15 2500 m 4
1500 m ..... 11 2864 m 1
UV indeks bo sredi dneva v krajih z jasnim vremenom po nižinah do 5 in v gorah 5,5.

Po vsej deželi bo jasno do zmerino oblagočeno vreme. Na območju Trsta bo dopoldne pihal burin.

Sprva bo zmerno oblagočeno, čez dan pa pretežno jasno. Zjutraj in del dopoldne bo po nekaterih nižinah megla ali nizka oblagočnost. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 10, ob morju okoli 12, najvišje dnevne od 17 do 21, na Primorskem okoli 24 stopinj C.

V soboto bo jasno do zmerno oblagočeno vreme. Od popoldneva se bo lahko pojavilo nekaj višoke koprenaste oblagočnosti.

V soboto bo pretežno jasno z jutranjo meglo po nižinah. V nedeljo bo nekaj več oblagočnosti, a brez padavin.

ABONMAJSKA KAMPANJA 2013/14

7 programskeh kombinacij, 18 umetniških sledi:
izberi pot svojega srca!

*sledi
sreca*

SLOVENSKO STA-LNO GLEDA-LIŠČE

www.teaterssg.com

MobiliBrugnera

www.mobilibrugnera.it

Štarancan – Ulica Marconi 44

Telefon 0481.710460

expo@mobilibrugnerasnc.191.it

od 21. septembra...

Spomni se!

Od torka do sobote:
9.00 - 12.30 / 15.00 - 19.00
Ob ponedeljkih zaprto

ODPRTO TUDI OB NEDELJAH POPOLDNE OD 15. DO 19. URE

STRASBOURG - Evropsko sodišče za človekove pravice Sodišče zavrnilo tožbo monaške princese Caroline

STRASBOURG - Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourgu je včeraj zavrnilo tožbo monaške princese, 56-letne Caroline von Hannover glede domnevnega nespostovanja njenega zasebnega življenja s strani paparacov. Glede na to, da je sodišče že februarja lani v podobni tožbi razsodilo enako, včerajšnja sodba ni presenečenje. Predmet tožbe je bila sporna dopustniška fotografije princese Caroline in njenega soproga Ernsta Augusta von Hannovera (oba na arhivskem posnetku) v Keniji, ki so jo prvič objavili leta 2002. Fotografijo je spremljal članek o oddajanju počitniških hiš znamen osebnostim. »Bogati in lepi so tudi varčni. Mnogi od njih svoje vile oddajajo številnim gostom,« je bilo zapisano v okvirčku ob fotografiji. Članek je objavil nemški tabloid 7 Tage (7 dni).

Princesa je v tožbi na Evropsko sodišču za človekove pravice navedla, da so nemška sodišča kršila njeni pravici do zasebnosti, ker niso prepovedala objave omenjenih fotografij. Evropsko sodišče je sedaj razsodilo, da so nemška sodišča v svoji sodbi upoštevala »vse različne interese«. Nemško zvezno sodišče je nazadnje leta 2008 razsodilo, da fotografija sama po sebi ni bila v javnem interesu, je bil pa članek v javnem interesu in da Carolinina pravica do zasebnosti ne more biti nad svobodo medijev.

Na razsodbo je še mogoče pritožba na veliki senat sodišča.

V slovaškem parlamentu zapele pesti

BRATISLAVA - V slovaškem parlamentu so ta teden zapele pesti. Med poslanci je namreč sredi maratonske razprave o nezaupnici premieru Robertu Ficu izbruhnilo prerivanje. Incident se je zgodil v noči s torka na sredo. Opozicija je v znak posmeha prinesla izrezano podobo Fica v nogometnem dressu v naravnemu velikosti, potem ko so koaličske stranke eno uro po začetku seje odkorakale iz razpravne dvorane.

Več ur kasneje je eden od poslancev socialdemokratske koaličske stranke Smer prišel v dvorano, da bi odnesel podobo, natisnjeno na kartonu. »Pusti jo, to je moje,« je za njim zakričal opozicijski poslanec Igor Matovič. Ker prvi ni odnehal, se je drugi pognal za njim in mu zadal prvi udarec. Prerivanje se je nato razširilo tudi v preddverje, vanj pa se je vključilo še več poslancev.

Opozicija je dan kasneje zatrtila, da je bil v igri alkohol. »Pet poslancev Smera, ki so me napadli, je bilo očitno pijanih,« je dejal Matovičev strankarski kolega Jozef Viskupič. »Danes sem videl čistliko, ki je iz pisarn Smerovih poslancev nesla več steklenic alkoholnih pijač,« je še zatrtil. Fotografije steklenic, večinoma vinskih, so zaokrožile tudi po slovaških medijih. V stranki Smer sicer zanikajo, da bi njeni poslanci pili. Se bo pa zadevo v prihodnje ukvarjal odbor za mandate in imuniteto.